

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

M.T.I.
MAGYAR TÁVIRATI IRDA

Feladat-vezető:
Baló László
Feladat-kiadó:
Barcs Sándor

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 199-666.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 1. kiadás.

1948. december 14.

6 óra -- perc

A legnagyobb felháborodással kell elítélni Mindszenty tevékenységét -
A pétervári római katolikus lelkész nyilatkozata

ME & Co/Go GÁ Kálész Miklós római katolikus lelkész résztvevett
a helyi demokratikus szervezetek tanácskozásán és a következő írás-
beli nyilatkozatot adta:

"Nem helyeselhetem az ország hercegprímásának,
Mindszentynek azt az eljárását, hogy következetesen visszautasítja a
meggyezésre irányuló tárgyalásokat a demokrácia kormányával. Nagy
örömmel üdvözölöm katolikus ifjúságunk országos mozgalmát Mindszenty
káros politikai tevékenysége ellen, mert ez bizonyítja, hogy ifjú-
ságunkban él az igazi krisztusi szellem. Ma, amikor a népi demokrá-
cia a legszöbb uton halad, fokozottabban szükség van a megbékélésre
és megértésre. A hercegprímás ur nem ezt teszi, hanem az egyenetlen-
kedést szítja. A legnagyobb felháborodással kell elítélni, ha a val-
lás alázza alatt őket vörnek a nép és egyes rétegei közé. /MTI/

Gépjutalmat kapnak a jól dolgozó földművesszövetkezetek

Ö § Mf/M/Go GÁ Somogy-vármegye népi bizottságának ülésén Bobán-
covics Jenő főispán bejelentette, hogy a kormány a megye három jól-
dolgozó földművesszövetkezetét négy-négyezer forint értékű gépjutta-
ásban részesíti.

Borsod-vármegye népi bizottságának ülésén Kovács
Albert gazdasági főfelügyelő bejelentette, hogy a megyében 28 földmü-
vesszövetkezet működik 316 taggal, akik 2187 holdon gazdálkodnak. A
szövetkezetek közül 17 táblásgazdálkodást folytat. Ezután bejelentet-
ték, hogy a legjobb beszolgáltató községek közül az ögőrfarmosi, a
tiszatartományi és a sajtóparti földművesszövetkezet 4-4000 forint értékű
mozógazdasági gépjutalmat kap. Felkötő Mihály főispán a népi bizottság
névében megköszönte a megye parasztságának, hogy az őszi munkákat
olyan kötelességérzéssel teljesítette, hogy az öntudatos parasztság
nem engedte magát félrevezettetni a Mindszenty-féle reakció és a ku-
lákság jelszavaitól. /MTI/

Hatszázharminchét küldött vesz részt az UFOSZ-FEKOSZ egyesülési kong-
resszusán

D/Sk/Go GÁ A FEKOSZ és UFOSZ egyesítésével megalakul a Dol-
gozó Parasztok és Földmunkások Országos Szövetsége /DEPOSZ/. Az új
szervezet nemcsak a FEKOSZ és UFOSZ erőit egyesíti, hanem az eddig
szervezetlen kis- és középparasztok hatalmas tömegeinek bevonásával
szervezett egységbe tömöríti az egész ország dolgozó parasztságát.
/Folyt.köv./

7

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás.

1948. december 14.

6 óra 05 perc

/Hatszázharminchét küldött vesz részt...folyt./ D/Sk/Go Gá

A megyékben, járásokban megtartott küldöttválasztó értekezletek már emek az új, hatalmas tömegszervezetnek jegyében bonyolódtak le. A DEPOSZ első kongresszusára érkező 837 küldött földmunkásokból, újbirtokosokból, valamint régi kis- és középbirtokosokból tevődik össze.

A 637 küldött közül 121 nincstelen, 516 pedig kis- és középbirtokos paraszt. Az 516 birtokos paraszt közül öt holdig terjedő birtokkal rendelkezik 195 küldött, 5-10 holdig birtokos 198 küldött, 10 holdon felüli középparaszt 133 küldött. A birtokos parasztok 60 százaléka újgazda, s a régi birtokosok között is vannak olyanok, akik nagy családjuk miatt egy-két holdat a földbirtokreform során kaptak régi földjükhöz.

A küldöttek között valamennyi demokratikus párt képviselője van, de jelentős számmal vannak pártunkivüliek is. A kongresszuson résztvevő küldöttek közül 147 nő.

x x x

A t. Szerkesztőségek figyelmébe!

Ks/Gó Gá Az alábbiakban a t. Szerkesztőségek rendelkezésére bocsátunk az UFOSZ-FEKOSZ egyesülési kongresszussal kapcsolatban néhány életrajzt:

Szűcs Ferenc, a FEKOSZ szervezési osztálya vezetőjének életrajza:

Makói középparaszt családból származik, iskoláit Makón végezte. A középiskola elvégzése után Budapestre a Gyórfi Kollégiumba került. Mint kollégista több előadást tartott a szakszervezetekben. Itt került kapcsolatba a Kubikusokkal. 1944-ben a Békepárttal működött együtt, majd a Magyar Diákok és Magyar Ifjúság Szabadságfrontjának szervezésében vett részt.

A felszabadulás után miniszteri biztos volt, később a Nemzeti Parasztpárt központjában mint országos vezetőségi tag, majd mint a szervezési osztály vezetője működött. 1948 novemberében került a FEKOSZ szervezési osztálya élére.

Kelemen István, a FEKOSZ szervezési osztálya vezetőhelyettesének életrajza:

1914-ben Mezőtúron született. Fiatal korában mint mezőgazdasági munkás, majd később mint kubikus dolgozott. Amikor a felszabadulás után megalakították a FEKOSZ budapesti helyi csoportját, nemsokára annak vezetője lett. 1946-ban a munkaközvetítő ipodák országos központjának vezetője, majd a szervezési osztályon mint osztályvezetőhelyettes dolgozott. Felonlog is ezt a feladatkört látja el.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás

1948. december 14.

6 óra 10 perc

A karácsonyi kirakatrendezési verseny első napjai - Nagy sikere van az Állami Áruházak kirakatainak

Gé/Sk/Hné Gp Gá A napokban kezdődött meg az Országos Tervhivatal kirakatrendezési versenye. A Tervhivatal díjat tűzött ki a azoknak a budapesti és vidéki kirakatok rendezőinek, amelyek a leghatékosabban fejezik ki a kész fogyasztási áruval a hároméves terv alap gondolatát. Külön díjazták a budapesti és vidéki városi kirakatok legjobbait.

A versenyfeltételek

Budapestben két csoportban indulnak a versenyzők: 1./ Áruházak, 2./ Kiskereskedők. A fővárosban az első díj 1.000-1.000 forint, a második 500-500 és kétszer 250-250 forint. A vidéki városokban az első díj 500 forint, melyet a Tervhivatal ír ki abban az esetben, ha a város vezetősége, vagy kereskedőársadalmi legalább ugyanilyen összegű díjat megszavaz.

Vidéki városaink közül a következők vesznek részt a kirakatrendezési versenyben: Baja, Debrecen, Győr, Héden-zővársárhely, Kecskemét, Miskolc, Pécs, Sopron, Szeged, Székesfehérvár, Békéscsaba, Cegléd, Eger, Gyöngyös, Kaposvár, Kiskörmend, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Pesterzsébet, Szekszárd, Szombathely, Ujpest, Veszprém és Zalatorzs.

A legjobb kirakatokat és a díjazás mértékét Budapeston a KAOSZ, KISOSZ, Tervhivatal, kereskedelmi minisztérium és az Iparművész Szakszervezet tagjaiból álló bizottság bírálja el december 18 és 22 között. Ugyanekkor osztják ki a díjakat is.

Szavaz a közönség

Vidéken a közönség szavaz. Karácsony és Újév között a polgármester által összeállított bizottság számolja meg a szavazatokat, erről jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyv alapján adja ki a díjakat a Tervhivatal.

Budapeston a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete /KAOSZ/ kirakatrendező osztálya és az Állami Áruházak kirakatrendezői a hét elején megbeszélést tartottak.

/Folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás. 1948. december 14. 6 óra 15 perc

/Hatszázharminchét küldött vesz részt... stb. 1. folyt./ Ks/Go Gá

Szöcs PÁL, az Állami Mezőgazdasági Gépzem vezetőjének életrajza:

Rákospalotán született 1915-ben. Hat elemi elvégzése után a Láng-gépgyárban dolgozott. Később a Fogaskerék-gyárba, majd 1938-ban a Ganz-kőcsigyárba került, ahol tevékenyen részt vett a szakszervezeti mozgalomban. 1939-ben a Gazdasági Gépgyárban alkalmazták, ahol először bizalmi, majd főbizalmi lett. 1944 végén az illegális kommunista párt megbízásából pártmunkát végzett. A felszabadulás után az Első Magyar Gazdasági Gépgyárban állt munkába, ahol munkásszövetkezetet alakítottak. Ennek egyik munkásigazgatója ő lett. 1948 július 27-én ota az Állami Mezőgazdasági Gépzem vezetője.

Garay Vera UFO SZ vezetőségi tag életrajza:

1924-ben, Nagykörűben /Szolnok vm./ született. Gyermekkorától kezdve mint mezőgazdasági munkás dolgozott, majd 1943-ban a Rudolph szalagszövő gyárba került. Ott ismerkedett meg a munkásmozgalommal. A felszabadulás után ifjúsági vonalon /MADISZ/ dolgozott, majd 1946 áprilisában a Magyar Kommunista Párt szolnokmegyei bizottságának nőtítkára lett. 1948 május 1-től az UFO SZ országos nőtítkáraként működik. /MTI/

/A karácsonyi kirakatrendezési verseny első napjai, folyt./ GÉ/SK/GO GP

Az Állami Áruházak dekorációs osztályán rohammunkával, szinte éjjel-nappal folyik a különböző kirakat- és belső díszítések festése. Nagy munka vár a dekorációs osztályra, hiszen az Állami Áruházaknak összesen 170 kirakatát kell elkészíteni.

Játékkirakatok

Budapest több Állami Áruházában már elkészültek a kirakatok. Az 1.sz. Állami Áruházban a volt Szövetkezeti Bolt helyén a nap minden szakában felnőttek és gyerekek egyaránt gyönyörködnek a művészi kirakatokban.

A kicsik figyelmét elsősorban a játékkirakat ragadja meg. Kis forgószínpadon hófehérke táncol az egyik törpével, a "Kukla zenekar" muzsikájára. A rengeteg játékszer között felirat: "A népi demokrácia szebbé teszi a gyermekek jövőjét", "Az Uttörő Vasutat és kis uttörő vasutasokat ábrázoló táblán pedig: "Az Uttörő Vasut a tiéd is".

K

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás. 1948. december 14. 6 óra 20 perc

/A karácsonyi kirakatrendezési verseny első napjai, 1. folyt./ GÉ/SK/GO GP GÁ

Felirat - cukorból

A felnőttek szintén tömegesen nézik az Állami Áruházak kirakatait. Az újszerű karácsonyi kirakatok kihangsúlyozzák, hogy a karácsony a béke ünnepe, de ezt a békét csak munkával szorozhatjuk meg és csak erős, népi honvédséggel biztosíthatjuk.

A textil- és cukorkakirakatokban textilből, eszközökből, cukorból formáltak mondatokat: "Jobb karácsonyt ígért, még jobbat adott a hároméves terv", "A munka hurok a békét és a biztonságért".

Árubbőség jellemzi az Állami Áruházak összes kirakatát. Színes grafikonok, statisztikák mutatják az életszínvonal emelkedését és a dolgozók vásárlóerejének növekedését. Elmunkások, munkásujritok és kiváló munkások arcképe látható az áruk között. Az árjelzőcédulákon következő a felirat: "A hároméves terv eredménye", "Köszült a hároméves terv folyamán".

Az Állami Áruházak Rákóczi-ut 70-76 /volt Divat-esernők/, Rákóczi-ut 36 /volt Szövetkezeti Bolt/, Kossuth Lajos-utca 9 és Kálvin-tér 7 alatti fiókjai meglopást köszítették a kirakatnéző közönség számára.

A meglopás nem a kirakatban van. Hangszórón keresztül az árusítási idő alatt a gyermekeknek mesét mondanak, a felnőtteknek hanglegyezelést játszanak.

Az Állami Áruházak kirakataiban felhalmozott olcsó, izléses árukat a dolgozók megelőlegezett arccal nézik. /MTI/

V.

MTI BELFOLDI HIREK

B 3. kiadás 1948. december 14. 8 óra 30 perc

A budapesti Nagyvásártelep fontosabb árucikkeinek árjegyzéke

§ Győ A Nagyvásártelepen tegnap óta árváltozás nem történt.

Zöldség és főzelékfélék: burgonya, Csibaba 0.47 - 0.54, szarvócska 0.47 - 0.54; Ella 0.34 - 0.40, Krüger 0.32, cékla 0.40 - 0.60, hagyma, kék 0.60 - 1.00, vöröshagyma, makói 0.50 - 0.54, fokhagyma 1.40 - 3.30; fejeskáposzta 0.10 - 0.20, kolkáposzta 0.35 - 0.60, vöröskáposzta 0.60 - 0.80, seller 0.80 - 1.00, kalarábé 0.40 - 0.50, karfiol, tisztított 1.60 - 1.80, leveles 0.80 - 1.00, paraj /tisztított/ 1.40 - 1.80, sárgarépa 0.30 - 0.40, petrezselyem 0.40 - 0.60, tök, főzhető 0.30 - 0.40, torma 3.00 - 6.00, kelbimbó 1.50 - 4.00, fekete petek 0.50 - 0.60, sülttök 0.40 - 0.50 forint kg-ként.

Gyümölcs: alma, nemes faj 1.40 - 3.80, közönséges 1.20 - 2.20, körte, nemes faj 1.60 - 4.00, közönséges 1.20 - 1.60, aszalt szilva 5.50 - 7.00, szőlő közönség 4.50 - 5.00, szőlő, csomagos 4.00 - 4.50, közönséges 2.20 - 2.50, dióbél 16.00 - 28.00, birsalma 2.50 - 3.50, dió héjas 7.00 - 8.00, naranya 2.60 - 3.00, mák 7.80 - 8.00, citrom 1.20 - 2.20, ládánél 360.00 - 460.00, lencse 2.80 - 3.20 forint kg-ként.

Egyéb: gomba, tönköly, csiperke 8.00 - 14.00, tinoru szárított 20.00, fűjűz 1.60 - 1.90 forint kg-ként. /MTI/

P

MTI BELFOLDI HIREK

37 kiadás 1948. december 14. 10 óra 30 perc

L. István miniszterelnök bemutatkozó beszéde

§ gs Sa

Tisztelt Országgyűlés!

Az a kormány, amely most itt Önöknek és a magyar dolgozó népnek bemutatkozik, tulajdonképpen nem új. A lemondott kormányhoz képest megváltozott a miniszterelnök és a földművelésügyi miniszter személye és változásai történt a pénzügyminisztérium vezetésében. Egyébként a kormány összetétele változatlan maradt.

A Dinnyés Lajos volt miniszterelnök lemondása következtében kialakult helyzet orák alatt megoldódott. Néhány órával a múlt pénteki minisztertanács után, amelyen Dinnyés Lajos bejelentette lemondását és amelyen az alkotmányos szokásoknak megfelelően az egész kormány is lemondott, az új kormány már le is tette a fogadalmat a Köztársasági Elnök Ur kezébe. Kormányválságról tehát ilyen körülmények között nem lehet beszélni, csak kormányváltásról. Azt hiszem, tisztelt Országgyűlés, hogy ez a tény a magyar népi demokrácia hallatlanul megnövekedett erejének bizonyítéka. A mi népi demokráciánk már annyira megszilárdult és oly erős, hogy az egyik kormány lemondása és a másik kormány megalakítása koránt sem okoz olyan problémákat és nehézségeket, mint a felszabadulás óta eltelt eddigi esztendőik folyamán.

De bármily kevésbé lehet is kormányváltásnak minősíteni az elmúlt napokban történt változásokat, mégis hangsúlyoznom kell, hogy az új kormány megalakítására nem véletlenül került sor. Nyárády Miklós gyakorlatos szűkészt és árulását egy lehet tekintenünk, mint a Dinnyés kormány lemondásának közvetlen kiváltó okát. Nyárády szűkése nyilvánvalóvá tette az egész magyar nép előtt azt a tényt, hogy a magyar kormányban egészen a legutóbbi időig ott állt az imperialistáknak egy és megvásárolt kémje. Lehet-e csodálkozni azon, hogy a nép felháborodott és felvetette a felelősség kérdését? Véleményem szerint ennek a kérdésnek felvetése teljesen jogos volt a nép részéről és a demokratikus pártok részéről egyaránt a Kiszgazdapárt vezetőségével és a kormány olákkával: Dinnyés Lajossal szemben. Jogosan illethetett bennünket az a szemrehányás, hogy nem voltunk eléggé éberek a történet, hogy egy olyan tárcsán, amelyen egy Kiszgazdapárthoz tartozó személy töltött be s amelyért ennek következtében első sorban a Kiszgazdapártnak kellett a felelősséget viselnie, egy megvásárolható s valóban megvásárolt imperialista ügynök állott. Nyárády szűkészt tanulmányait a demokratikus kormányzó pártoknak le kellett vonni. S alá akarom írni, hogy nem elégedettünk meg csupán Nyárády megbélyegzésével. A Nyárády-ügy kapcsán rá kellett ébrednünk arra, hogy nem csak a felolós kormányzati pozíciót betöltő funkcionáriusainkkal szemben, hanem a Pártunkban helyet foglaló egyéb kétszínű elemekkel és megátévesztő politikájukkal szemben sem voltunk eléggé éberek. A reakció kihasználta azt a körülményt, hogy a demokratikus pártok megbízhak a Kiszgazdapárt demokratikus vezetésében, mozgósította ügynökeit Pártunkban és éberségünk hiánya folytán ezeknek az elemeknek sikerült bennünket megátévesztenie s a köztársasági átkos hagyományai Pártunkban ismét felolovenitani.

/Folyt. köv./ L. István

P

B. 8. kiadás 1948. december 14. 10 óra 33 perc

/Dobi István beszéde...1. folyt./ § gs Sa

Már pedig tisztelt Országgyűlés, az éberség nem lehet egyetlen politikai párt kizárólagos tulajdona csupán; közös erőnyerő kell válnia valamennyi demokratikus pártnak és politikusnak. Az a körülmény, hogy a Dinyés-kormánynak le kellett mondania, arra mutat, hogy a demokratikus éberség és felelősség szelleme kezdi komolyan átírni egész közéletünket. Dinyés János komoly érdemeket szerzett magának a demokratikus pártok szövetségének és a demokrácia kormányzati tanács megszilárdítása körül. Ugyanakkor az onban komoly hibákat is követett el, amelyek végül távozásához vezettek. Én le akarom vonni előző hibáiból a szükséges tanulságokat. Erőteljesen érvényesíteni kívánom azt a szellemet, amely nemcsak az ellenség ügynökeit veti ki a magyar közéletből, hanem az erély és az éberség hiányért is komoly felelősségvontást alkalmaz. Ebben a tekintetben meg kell szűnie a liberalizmus minden maradványának. Kormányunknak és népi demokráciánknak fokozott éberséget és fokozott harci szellemet kell tanúsítani ellenségeivel szemben s az eddiginél sokkal erélyesebben kell fellépnie a gyakran demokratikus álarccal öltözött reakcióval szemben is.

Erre kötelez bennünket népi demokráciánk rohamos politikai és gazdasági fejlődése. Az a kormány, amely most bemutatkozik önöknek, változatlanul - sőt az eddiginél fokozottabban - képviseli és érvényesíteni kívánja a demokratikus nemzetiség politikáját.

Kormányom politikájának alapja a munkásság és a dolgozó parasztság szövetsége. Ugy gondolom: nem utolsó sorban azért tisztelt meg épen engem a koalíciós pártok bizalma a kormány vezetésével, mivel a dolgozó parasztság fia vagyok s egész életomban a munkásság és a dolgozó parasztság összefogásáért harcoltam. Bizonyos vagyok abban, hogy ugyanilyen szempontok alapján osott a koalíciós pártok bizalma a földművelésügyi tárca betöltésénél Csala István barátom személyére, aki ugyanúgy, mint én, a dolgozó parasztság fia s régi harcosa a munkás-paraszt szövetségnek. A koalíciós pártok a mi személyünk iránti bizalommal is bizonyára aláakarták huzni a munkásság és a dolgozó parasztság összefogásának megnövekedett jelentőségét és fokozott szerepét népi demokráciánk fejlődésében.

Ki kell jelentenem, tisztelt Országgyűlés, hogy tudatában vagyok feladatom nagyságának és jelentőségének. De ugyanakkor ki kell jelentenem azt is, hogy örömmel és elégtétellel tölt el magas megbízatásom, hiszen a magyar politikai élet legfelelősebb helyéről folytathatom azt a harcot, amelyet évtizedekkel ezelőtt kezdtem s amíhez nem váltam hűtlenné sohasem. /Folyt.köv./

B. 9. kiadás 1948. december 14. 10 óra 36 perc

/Dobi István beszéde...2. folyt./ § gs Sa

Ha valaki, akkor én személyes tapasztalatból tudom: mekkora mélységből, az életnek vagy a pokolnak milyen mélységből kellett fel-emelni a magyar parasztságot és az ipari munkásságot és tudom azt is, hogy dolgozó népünknek egész felemelkedése a népi demokráciával áll, vagy bukik. Megjártam a szegény, elnyomott munkás és paraszt egész kálváriáját az ellenforradalmi rendszer alatt. Kinőtak esendőrök, őriztek foglyorok, elhurcolt a Gestapo, börtönök je yzók, szolgabírák, bíróságok. De a reakciós államhatalomnak és fasiszta lakóinak semmiféle üldözése nem tudott eltántorítani attól a meggyőződéstől, hogy a dolgozó parasztság felomolta és csakis a munkásságtalival való szoros szövetség révén történhetik. Ezért tekintettem a munkásság és a dolgozó parasztság szövetségét a győzelem legfontosabb zálogának a fűszabadulás után. Most, mikor küzdök az élettemek erre kimagasló állomására érkezem, jóleső érzéssel látom, hogy munkám és közös munkánk nem volt eredménytelen. Dolgozó parasztságunk zöme megbarátkozott a demokráciával s mind tudatosabban ismeri fel a munkássággal való sorsközösség jelentőségét. De dolgozó parasztságunk zöme nemcsak a demokráciával barátkozott meg, hanem kezd megbarátkozni azokkal az eszmékkel is, amelyek mindenfélő kizsákmányolás teljes megszüntetését hirdetik. A köztudat úgy tartja számon a szocializmust, mint a koalíció egyik pártjának: a Magyar Dolgozók Pártjának programját. De meg kell mondanom, hogy a kapitalista rendszerrel való teljes leszámolás egyre inkább szervez programjává válik a többi koalíciós pártnak, így az én pártomnak: a Független Kisgazdapártnak is. Szeretnék utalni ebben a tekintetben II. Kénesi Párttervezletünkre, amelyen igen sok parasztkiküldött hangoztatta azt a meggyőződését, hogy a fejlődés mindenütt egy új világ felé vezet és hogy a népi demokrácia jelentő az utat a fejlődésnek ebbe az irányba. Talán szabad lesz szorélytelenség nélkül idézni itt saját kénesi beszédemnek néhány mondatát: "A dolgozó népek az egész világon ostromolják azokat a bástyákat, amiket a kapitalizmusnak, vagy az imperializmusnak a nevében említek mostanában, vagy az elmúlt időben és nokem nincs kétségem, hogy ennek az állandó és szakadatlan ostromnak nem maradhat el az eredmény... Mozog a föld és én úgy gondolom, hogy nem az atomerő titka mozgatja, hanem száz meg száz millió embernek az az akaratja, hogy megtalálják az utat felfelé a szebb, a kiigonylítottabb, az igazságosabb életforma felé."

A Kisgazdapárt Kénesi Értekezletének állásfoglalása tulajdonképpen a dolgozó parasztság soraiban végbemenő fordulatot tükrözi. A Kisgazdapárt csak követi ezt a fordulatot, amikor programjának mind fontosabb alkotóelemévé teszi a szocializmust építő munkásságtalival való baráti együttműködést a falu termelőmódjaitsszervezésénél is. /Folyt.köv./

B. 10. kiadás 1948. december 14. 10 óra 40 perc
/Dobi István beszéd... 3. folyt./ § gs Sa

A koalíciós pártok a népi demokrácia fejlődésének főbb irányelveiben mind inkább egyetértenek. Az én véleményem szerint - és ezt szeretném nagyon nyomatékosan hangsúlyozni - : a koalíciós pártok egymás felé fejlődése a népi demokrácia közös programjának alapján a magyar demokrácia egyik legbiztosabb és legsokati bérőbb jelensége. Kifejezése a munkásság és a dolgozó parasztság megerősödött harci szövetségének, népünk fokozódó politikai egységének.

Ezért helyesli fenntartás nélkül valamennyi demokratikus párt azt a politikát, amely a magyar dolgozó parasztság felemelkedésének és mezőgazdaságunk korszerűsítésének útját a szövetségben látja. Nekem személy szerint különös örömmre szolgál az az egység, amely a demokratikus pártok között a szövetségés kérdésekben megnyilatkozik. Régi és meggyőződéses harcosa vagyok a szövetségi gondolatnak, s ma inkább, mint valaha az a meggyőződésom, hogy dolgozó parasztságunk életszínvonalának emelése, a falunak a kulture vívmányaival való ellátása, dolgozó parasztságunk végleges felszabadítása a városi és falusi kizsákmányolók szipolyozása alól, mezőgazdaságunk korszerű technikai felszerelése, a tudomány vívmányainak alkalmazása a földművelésben - mindez esakis a szövetségi gondolat győzelme útján lehetséges. /folyt.köv./

P

B. 11. kiadás 1948. december 14. 10 óra 43 perc
/Dobi beszéd... 4. folyt./ § Mk gs

Kormányom tudatában van annak, hogy a szövetségi gondolatot csak a reakció és a kulákság elleni következetes küzdelemmel lehet győzelemre vinni. A kormány ábrán fogja figyelni a falusi kizsákmányolók minden manőverét s nem téveszti szem elől fejlődésünknek azt a törvényszerűségét, hogy a népi demokrácia erősödése a reakció és a kulákság növekvő ellenállását váltja ki. A kormány ezzel kapcsolatban is hangsúlyozza, hogy a munkásság és a dolgozó parasztság kormányja minden segítséget meg fog adni a dolgozó parasztságnak a falusi és városi kizsákmányolók elleni küzdelemben. Ebben a harcban sem én, sem kormányom nem semleges : mi a dolgozó parasztságot mellett és a falusi kizsákmányolók ellen vagyunk.

Ezért szüntelenül éber figyelemmel kísérjük népi demokráciánknek ezt a frontszakaszát. Különös örömmre szolgál, hogy - mint földművelésügyi miniszternek - utolsó cselekedetem a földmivestermelési szövetségekről szóló rendelettervezet aláírása volt. Ez a rendelettervezet - amely szerint földmivesszövetségeket vagy termelőcsoportokat csak külön engedéllyel és önkéntes társulás alapján lehet alapítani, kihuzza a talajt az alól a reakciók régalom alól, mintha erőszakkal akarnánk kényszeríteni a parasztságot a szövetségre. Így intézményesen biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a parasztság mintegy kipróbálhassa, kikísérletzhesse a szövetségi termelési forma előnyeit és saját tapasztalatai alapján dönthessen el, hogy akar-e szövetséget csinálni. Ugyanakkor módot nyújt a rendelet arra is, hogy a már meglévő szövetségeket a kormányzat anyagilag is támogathassa.

Két esztendővel, vagy éppen három esztendővel ezelőtt, tisztelt Országgyűlés, egy ilyen negyszabású szövetségi program felvetése, kidolgozása, még inkább megvalósítása kilátástalannak tűnhetett volna. Ma viszont, a demokrácia négy esztendőszakadatlan sikerei után egy ilyen negyszabású és átgondolt szövetségi program felal meg valójában a dolgozó parasztság tényleges igényeinek. Dolgozó parasztságunk mind szélesebb és szélesebb tömegei értenek egyet nemcsak népi demokráciánk jelenlegi politikájával, hanem rendszerünk jövődi perspektíváival is. A munkáosztály s a dolgozó parasztság szövetsége már nemcsak program, hanem igen jelentős mértékben eleven valóság is. Ez viszont arra kötelez bennünket, hogy az addiginél sokkal keményebben járjunk el népünk és fejlődésünk ellenségeivel szemben. Ebből a szempontból kell megvizsgálnunk politikai életünk egyes jelenségeit s az addiginél sokkal keményebb kézzel kell fellépünk azokkal a jelenlegi eségekkel szemben, amelyek nyugodt fejlődésünket zavarják és gátolják.

/folyt.köv./

P

12. kiadás 1948. december 14. 10 óra 45 perc
/Dobi beszéd...5. folyt./ § Mk gs

Amikor népi demokráciánk minden vonalon erősödik, amikor népünk egyre inkább összeforr rendszerünkkel, vajjon normális jelenségnek tarthatjuk-e egy olyan pártnak a működését, mint a Demokratikus Néppárt? Ennek a pártnak egész magatartása a népi demokráciával szemben teljesen tagadó, nemcsak közömbösen, hanem ellenséges körörmóddal szemléli nehézségeinket, semmi közösséget nem érez népünk nagy erőfeszítésével és céljaival. A Barankovics-párt teljesen elszakadt a demokrácia felé forduló néptől és ellenséges értetlenséggel viseltetik országunk fejlődése iránt. Idejét mult jelenségévé vált; olyan pártta, amelyről egyre inkább kiderül, hogy túlhaladt rajta a demokrácia fejlődése. Ez a párt kényszerűségből és megtévesztésül használ ugyan néha demokratikus álarcot, de szárnyai alatt buzgón gyülekeznek a helyes ösztönrel tájékozódó fasiszták és imperialista ügynökök. A Barankovics-párt, tisztelt Országgyűlés, egyre inkább foloslogos tehertétellé válik a magyar nép nyakán.

A Barankovics-párt azonban nem az egyetlen teher-tétele a magyar demokrácia fejlődésének. A magyarországi reakció első-sorban Mindszenty bíboros fekete zászlaja alá gyülekezik. S ezzel kapcsolatban, tisztelt Országgyűlés, szólnom kell néhány szót egyház-politikai kérdésekről is.

Az előző kormány mindent elkövetett, hogy rendezze a demokratikus állam és az egyházak viszonyát. Ezek a fáradozások eredményre vezettek a protestáns egyházak esetében. Sikarült tartós meggyőzésre jutni a református és az evangélikus egyházzal és ezek a megállapodások máris kezdik megteremni a maguk gyümölcsét, mind az állam, mindpedig a protestáns egyházak számára. Hogy milyen baráti szel-lemben folytak az állam és a protestáns egyházak tárgyalásai, arra vonatkozóan hadd hivatkozzam az evangélikus egyház frissen lezajlott zsinatára. A zsinaton Tátray Károly zsinati tag az egész evangélikus egyház nevében köszönetét fejezte ki a Magyar Köztársaságnak azért az óriási aldozatkésztségért, amelyet az evangélikus egyház és más egy-házak iránt tanusított. A magyar kormány állja a megkötött megállá-podásokat s rajta lesz, hogy az egyezmények szelleméhez hiven fejlőd-jék a jövőben is a Köztársaság és a protestáns egyházak viszonya.

A demokrácia ugyanazt a meggyőzésre törekvő politikát folytatta a katolikus egyház irányában is. Nem rajtunk mullott, hogy ezek a törekvések mindmáig sikartelenek maradtak. Mi ennek a magyarázata? Az, tisztelt Országgyűlés, hogy míg a demokrácia akarja és kívánatosnak tartja a meggyezést, addig a katolikus egy-ház élén álló Mindszenty bíboros és klikkje nem akarja és nem tartja kívánatosnak a népi demokratikus állammal való meggyezést.

/folyt.köv./ L

13. kiadás 1948. december 14. 10 óra 48 perc
/Dobi beszéd...6. folyt./ § Mk gs

Mindszenty egész tovékonytsága a folszabadulás óta arra irányult, hogy a magyar népi demokrácia megerősödését és megszilárdulását hátráltassa és akadályozza, nem vallási, hanem poli-tikai okokból. A népi demokrácia felosztotta a nagybirtokok föld-jét, földet adott a nincstelen parasztnak. Mindszenty viszont arra törekszik, hogy a földet elvegye az ujjazdáktól és visszaadja a nagy-birtokosoknak. A magyar demokrácia elvette a bányákat, a nagyüzeme-ket és a bankokat a kapitalistáktól és a nép kezébe adta. Mindszenty viszont arra törekszik, hogy visszavegyék a bányákat és az üzemet a munkásoktól és visszaadják a kizsákmányoló kapitalistáknak. A népi demokrácia megteremtette a független Magyar Köztársaságot. Mindszenty viszont a Habsburgok visszatéréséért sóvárog s Magyarországot a nyu-gati imperialisták gyarmatává akarja tenni. A magyar demokrácia meg-büntette a háborus bűnösöket, megfékezte a reakciók és fasiszták garázdálkodását és a jövőben még erőteljesebben lép fel a répi reak-ciók rendszer hivat ellen. Mindszenty viszont a reakciók, a fasisz-ták, a háborus bűnösök legfőbb patronusa és szervezője. Ezért utasi-totta el már annyiszor a meggyezést a demokráciával és ezért igyek-szik a katolikus egyházból illegális politikai pártot formálni a népi demokráciával szemben. Kormányom továbbra is óhajtja a meggyezést a katolikus egyházzal. Ugyanakkor azonban arra a belátásra jutott, hogy mindaddig, amíg a katolikus egyház élén Mindszenty áll, addig minden meggyőzés kilátástalan.

Ezt ma már világosan látják a széles néptömegek is. Hetek óta százával és ezrével érkeznek a kormányhoz táviratok, amelyekben a legkülönbözőbb szervezetek követelik a szigorú fellépést Mindszentyvel szemben. Ezek között a táviratok között egyre nagyobb számban szerepolnek olyanok, amelyek katolikus papoktól, kongregációk-tól, egyetemenk hívó katolikus diákjaitól és professzoraitól származ-nak. Ez a tény arra mutat, hogy maguk a katolikus tömegek egyre vilá-gosabban ismerik fel: milyen katasztrófa politikát folytat Mindszenty első-sorban a katolikus egyház szempontjából. Ezért csatlakoznak mind szélesebb rétegek a demokratikus erőnek ahhoz a harcához, amely nem a vallás és az egyház ellen, hanem Mindszenty és politikája ellen folyik.

Kormányom azon az állásponton van, hogy ezen a téren sem lehet figyelmen kívül hagyni a nép akaratát. Olyan légkört kívánunk teremteni, hogy barát és ellenség egyaránt megérthesse: fejjei meg a falnak az, aki a népi demokrácia ellen tör.

/folyt.köv./

S.

14. kiadás 1948. december 14.

10 óra 50 perc

/Dobi beszéd...7.folyt./ § Mk. gs

Olyan politikát akarunk folytatni, hogy még a legelvakultabbak is megérthessék: minden remény eleve halálra van ítélve, mely a régi reakciós rendszer visszaállításához fűződik. Annak a szeretetnek, amelyet népünk és demokráciánk iránt érzünk, fokmérője lesz az a koménység és olaszántság, amellyel népünk és demokráciánk ellenségével szemben eljárunk.

Tisztelt Országgyűlés! Szeretnék most röviden ráterni gazdasági életünk és fejlődésünk problémáira. Tekintve, hogy kormányom holnap nyújtja be a költségvetést, eltérnek az eddig bevett szokásoktól s nem térek ki külön-külön minden társa problémáira, hiszen a költségvetés folyamán mód lesz minden egyes társa kérdéseinek beható megvitatására.

Hadd hangsúlyozzam mindonkolótt ezt, hogy a költségvetésünk az 1949-es naptári évről egészében és részleteiben teljesen elkészült. Számos nyugati országban csak az illatú költségvetési év közepén - nem egyszer az esztendő második felében - szokták be-nyújtani az állami költségvetést, addig mi 1949-re 1948 decemberében nyújtjuk be költségvetésünket. Ez a tény önmagában véve is fényes sikere demokratikus gazdasági és pénzügyi politikánknek.

Egész nemzetgazdaságunk alapja a hároméves törv. A hároméves törv. első osztandóját, amely 1948 augusztusában végződött, sikerrel fejeztük be. A bányászati, kohászati és gyáripari termelés terén a törv. előirányzatát 4,3 százalékkal mutuk fölül. Hasonlóképpen jelentősen meghaladtuk az előirányzatot a beruházásoknál, ahol az eredetileg tervbe vett 1,3 milliárdos összeggel szemben 2,5 milliárdot ruháztunk be. Ugy hiszem, tisztelt Országgyűlés, ezek az adatok is kál-lóképpen megvilágítják tervgazdálkodásunknak az első törv. folyamán elért jelentős sikereit.

1948 augusztusában beléptünk a második törv. Eredőmos néhány adat tökrében megnézni, hogyan alakult a hároméves törv. megvalósítása augusztus óta.

A nagyüzemi munkásság kezdeményezésére született meg az az elhatározás, hogy a hároméves tervet 2 év és 5 hónap alatt, azaz 1949 december 31.-ig végrehajtjuk. Ez az elhatározás eredeti törv.ünk átdolgozását, az eredeti előirányzatok lényeges felomelését tette szükségossá. 1948 utolsó 5 hónapjában az eredeti előirányzat 7 hónap-jának munkáját kellett elvégezni. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy ezt a feladatot is sikerrel oldjuk meg. Mivel a novemberi és a decemberi adatok még nem állanak rendelkezésre, így csak az első terv-év befejezését követő 3 hónap eredménye iról számolhatok be. Megállapítható, hogy ezalatt a 3 hónap alatt a gyáripar a felmelt termelési törv. 102,3 százalékra teljesítette. A bányászat, a kohászat és a gyári-par 1948 október havi termelése 1947 januári árákon számítva 1797 mil-lió forintot tett ki, ami 17,3 százalékkal több az 1938-as átlagnál. Terv-gazdálkodásunk még sikeresebb folytatása érdekében energikusan kell har-colni a bürokrácia kirovési ellen is. 448

/folyt.köv./

1948. december 14.

10 óra 53 perc

/Dobi beszéd...7.folyt./

§ gs PM... tervgazdálkodás sikerei következtében jelentősen emelkedett ipari munkásságunk éltszínvonala. 1948 októberében egy gyáripari munkás átlagos órakeresete kerék 3 forint volt, ami több mint öt és félszerese az 1938-as átlagos pengókeresetnek. Mivel azon-ban a létfontartási index ma csak 4,5-szöröse az 1938-asnak, a reál-bérek komolyan emelkedtek. Emlékeztet, tisztelt Országgyűlés, hogy a "hároméves törv. szerinti az éltszínvonal emelkedésének a hároméves törv. végén, azaz 1950. augusztusában kellett volna valamivel megha-ladni a békebeli színvonalat. Ezzel szemben elértük, hogy 1948. decem-berére a reálbérek átlagban 15-25 százalékkal magasabbak az 1938-as békeszínvonalnál. Kormányom véleménye szerinti ez az eredmény fényes sikere a magyar tervgazdálkodásnak és bír az éltszínvonalomelést ilyen rohamos mértékben nem folytathatjuk a jövőben, bizonyos, hogy tervgazdálkodásunk további sikeres folytatása esetén a munkásosztá-lyunk és népünk éltszínvonala továbbra is egyenletesen emelkedni fog.

Ki kell emelnem államosítási politikánk sikereit. Mindnyájan tudjuk, hogy államosított bányáink és nehézipari üzemekink átvételük idején komoly veszteséggel termeltek és jelentős megterhe-lést jelentettek államháztartásunknak. A reakció ezt a tényt igye-kesett kihasználni az államosítás ellen. Ha viszont ott tartunk, hogy az államosított üzemek havi 60 millió forint bevételt hoznak az állam-kincstárnak, jövedelmezőségük hónapról-hónapra növekszik és állam-háztartásunk egyre komolyabb bevételi forrását jelentik.

Emléksünk még valarenyiben, tisztelt Ország-gyűlés, milyen sötét jcsolgatásokba bocsátkoztak annak idején a de-mokrácia ellenségei: hogyan jcsolgatták nekünk napról-napra, hogy az államosítási politika kudarcos és csőddel fog végződni. Szilárd meggyőződéseim szerint a szövetségűt gondolat ugyanolyan fértés sike-reket fog hozni a falunak mint az államosítás a városban és ebben az esetben is azoknak lesz igazuk, akik bátran és ingadozás nélkül ha-ladnak előre a népi demokrácia útján.

Tervgazdálkodásunk és államosítási politikánk sikerében döntő része van a magyar munkásosztálynak. Sulyt helyezek arra, hogy ezert épen én szögeznem le, aki a dolgozó parasztság fia vagyok, s én fejeznem ki egész népünk háliját munkásosztályunknak. hősies és áldozatkész munkájáért. A mi munkásosztályunk kitartó és áldozatkész munkája, amelynek eredményességét önmaga igyekszik fo-kozni a munkaversenyekkel és a minden támogatást megérdemlő brigád-pozsgalmakkal, döntő mértékben járult hozzá a tervgazdálkodás és az államosítás sikeréhez. A munkásujitok és feltalálók egész raja dol-gozik ipari termelésünk és munkamódszerünk észszerűsítésén. /folyt.köv.

B 16. kiadás

1948. december 14.

10 óra 56 perc

/ Dobi beszéd 9. folyt. / § Pllgs /

Népi demokráciánk egész hatalmas építő munkája döntő mértékben ipari munkásságunk vállain nyugszik, s a tények azt mutatják, hogy munkásságunk tudatában van szerepe fontosságának és felelőssége magyarságának. Munkásosztályunk mutat példát a munkában való megváltozott viszonyra az egész dolgozó népnek. A munka, amely a feudalizmus és kapitalizmus alatt robot és kínos kényszerűség volt a dolgozókra nézve, most mindinkább a becsület és dicsőség ügyvévé változik, az élet igazi értelmévé és legkomolyabb tartalmává. A munkásosztály vezető szerepe a magyar népi demokrácia fejlődésében azon alapszik, hogy munkásosztályunk mindennapos munkájával és politikai öntudatának fejlesztésével élén jár az egész dolgozó társadalomnak.

Mezőgazdasági termelésünk hozama 3 asztalos esztendő után az idén az első ízben volt általában kielégítő. A buda kivételével minden főbb mezőgazdasági termékben nagyobb termést értünk el, mint a háború előtti tíz év átlagában. Egyes termékekből pedig többet mint az 1938-as rekordterméssé évben, így kukoricából 11.1 százalékkal, burgonyából 12.6 százalékkal és cukorrépából 66.6 százalékkal.

Dolgozó parasztságunk szempontjából rendkívüli jelentősége van annak, hogy a mezőgazdaság 1948-ban búzából több mint 4 millió mássával, rozsból több mint 2 millió mássával, árpból több mint 3 millió mássával, kukoricából majdnem 12 millió mássával, burgonyából 13.5 millió mássával és cukorrépából több mint 4 millió mássával többet takarított be mint az előző évben. Ugyan ebből a 6 termékből mezőgazdasági lakosságunk bevétele csak részlegesen majdnem 1.5 milliárd forinttal volt több mint az előző 1947-es esztendőben. De sokkal nagyobb volt a bevétele a többi termékekből, így a karmányfélékből, gyümölcsből, rózslékből is.

Jelentékenyen regenerálódtak és nagyra értékelték a háborús veszteségeit állattenyésztésünk is. Szarvasmarhaállományunk egymillió kilonneszeker darabbal, sertésállományunk négy-millió darabbal nagyjában elérte már a békebeli átlagot. Ugyanakkor juhállományunk és lóállományunk még mélyen alatta van a békebeli szintnek és a folyó gazdasági évben komoly erőfeszítéseket kell tennünk ezek emelésére.

Azt szokták mondani, tisztelt Országgyűlés, hogy a magyar paraszt természete konzervatív és individualista; a magyar paraszt idegenkedik minden újítástól. En magam is egyik tagja vagyok a dolgozó parasztságnak, aki jobban ismerem osztályos társaimat mint azok az urak, akik ilyen elméleteket gyártanak és én soha nem voltam ezen a nézetem. De most maga az élet is kezd megcáfolni ezeket a téves elméleteket.

/folyt.köv./

S.

B 17. kiadás

1948. december 14.

11 óra - perc

/ Dobi beszéd 10. folyt. / § Pllgs

Tudvalovó, hogy a rizstermelés a mi viszonyaink között forradalmi újítás volt, mivel Magyarországon azelőtt rizst csak kísérleti alapon termeltek. Nos: míg a háború előtt rizstermelésünk csak gyermekcipőben járt, addig most, - a felszabadulás után 1947-ben 7.000, 1948-ban pedig 24.000 hektárról holdon termeltünk rizst, ebben az esztendőben már 312.000 hektárról holdon termeltünk rizst, ebből meggyőzőbb cáfolat azokra a reakciós urak által kiagyalt elméletekre, amely sz mint a mi parasztságunk irtózik az újításoktól?

Ezen ezért bizalommal tekinthetünk azoknak a kísérleteknek eredményei elé is, amelyeket, mint a tisztelt Országgyűlés tudja, a gyotortermelés hazai meghonosítására, egyelőre szerény keretben, tesztünk.

Általánosságban megállapíthatjuk, hogy dolgozó parasztságunk életszínvonala is jelentős mértékben emelkedett az utolsó esztendő folyamán és annál rohamosabban fog emelkedni a jövőben, minél hamarabb ismeri fel a társas gazdálkodás előnyeit és minél erősebben küzdi le a kulák-nagyparaszti kártevésit és szabotázsát.

Mindezeket az eredményeket és sikereket, tisztelt Országgyűlés népünk és kormányunk a maga erejéből érte el előszörben. A nyugati imperialista körök magyarországi ügyeikön keresztül olyanokat igyekeztek sugalmazni a magyar népnek, hogy külföldi segítség nélkül nem állhat talpra az ország; olyanokat jósoltak, hogy talán 50 esztendő sem lesz elég ahhoz, hogy a háborús rombolásokat a magunk erejéből eltüntessük és országunkat új-jáépítsük. Nos: nem mi, hanem az élet és a tények cáfolják meg ezeket az urakat és imperialista gródfakat. Büszkén állapíthatjuk meg, hogy a Szovjetunió kívül elig van ma ország Európában, amelynek gazdasági és pénzügyei olyan rendben volnának mint Magyarországnak, - nem beszélve a Marshall-törvvel "megáldott" országokról, mint például Anglia, Franciaország vagy Olaszország.

A nyugati imperialistáktól a magyar demokrácia semmiféle segítséget nem kapott. De nemcsak segítséget nem nyújtottak, hanem minden rendelkezésükre álló eszközzel igyekeztek gazdasági fejlődésünket és pénzügyi stabilizálásunkat akadályozni. Az amerikai imperialistáktól a nyugatra elhurcolt javainkat mindmáig nem kaptuk vissza; elhurcolt gépeinket és ipari felszerelésünket hagyják rozsdásodni és hasznavehetetlenné válni német raktárakban a magyar gazdasági élet mérhetetlen kárára. Nyugatra hurcolt lóállományunkat és a polgári személyektől elrabolt aranyat, amerikai katonai kalandorok mostanában árverezik el az Egyesült Államokban. A szabotázs ügy megmutatta, hogy továbbra is igyekeztek aláaknázni a magyar gazdasági életet.

/folyt.köv./

18.

MTI BELFÖLDI HIREK

B... kiadás

1948. december 14.

11 óra 03 perc

/ Dobi beszéd 11. folyt. / § PM gs/

Nyersolajtermelésünk az amerikai ügynökök szabotázsra következtében hónapról-hónapra esett vissza és 1947-1948-ban nyersolajtermelésünk már csak a fele volt a fasiszta háború alatti termelésnek. Az amerikai imperialisták a magyar demokráciának nem adnak segítséget, de helyett minden segítséget megadnak a Magyarországról kiszorított rongy hazaárulóknak, akikről a magyar nép undorral és megvetéssel fordul el. Sajtójuk és rádiójuk napról-napra a legbárgyubb és legképtelenebb vádalmakat szórja hazánkra. Háborúra uszítanak és fegyverkeznek s nyíltan törnek a Szovjetunió, a népi demokráciák s köztük hazánk békéje és állami rendje ellen. Ime: így fest Magyarország viszonylatában az amerikai imperialisták mindenféle propagandaeszközzel egésként megasztalt önzetlen segítsége a háború sújtotta európai országok számára.

Ezzel szemben komoly segítséget nyújtott gazdasági életünk számára a nagy Szovjetunió. Nem akarom most felsorolni mindazt a segítséget, amelyben a Szovjetunió országunkat a felszabadulás óta részesítette. Nyomatékosan alá akarom azonban húzni a nemrég megkötött magyar-szovjet gazdasági egyezmény jelentőségét, amely nyersanyag-, gép-, ipari felszerelés és más, gazdasági szempontból fontos cikkek szállításával és átvételével igen szerencsésen járul hozzá nemzetgazdaságunk fejlődéséhez.

Még kívánom még említeni, hogy ez első törvényes folyamán törvényszabályozásunknak az a része, ahol viszonylag kedvezőtlenebbül alakult a helyzet, a külkereskedelmén volt. Külkereskedelmünk deficitje megmaradt az első törvény lezárása után is augusztus és szeptember folyamán. Örömmel jelenthetem azonban, hogy a deficit októberben már egy több mint 40 milliós, novemberben pedig kerék 90 milliós hivatelti többlettel adott helyet. Külkereskedelmi helyzetünknek ez a jelentős megjavulása annak tulajdonítható, hogy a bajt idejkorán felismertük és helyes rendszabályokat alkalmaztunk kiküszöbölésére. Kijelentjük, hogy minden országgal és néppel készek vagyunk független országhént normális kereskedelmi kapcsolatokat fenntartani.

Boldog vagyok, tisztelt Országgyűlés, hogy az én kormányom dolgozhatja ki és készítheti elő az új öt éves államgazdasági tervet. Rajta leszünk, hogy a hároméves terv sikeresen befejeződjék 1949. december 31-re és eredményeinek alapján hozzáférhessünk az új öt éves terv hatalmas céljainak megvalósításához. Az öt éves terv megújítja iparunkat és mezőgazdaságunkat. Meggyorsítja az egész magyar gazdasági és kulturális élet fejlődését. Hatalmas arányú villanyosítási tervet valósít meg, öntözési és csatornázási létesítményeivel eredményesen fogja felvenni a harcot a magyar mezőgazdaságot sújtó szárazság ellen. Végrehajtásához több mint 300.000 új munkás beállítása és kiképzése szükséges. /folyt.köv./

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B... kiadás

1948. december 14.

11 óra 06 perc

/Dobi István beszéde.... 13. folyt./ § Mk gs

Ezeknek nagyrésze a falu fiaiból és lányáiból fog kikerülni. Sok tízezer parasztcsalád válláról veszi le azt a gondot, hogy mi lesz fiával és lányával és egyben megszünteti a szinte állandó jellegű mezőgazdasági munkanélküliséget. Mindez oszupán néhány vonása annak a hatalmas tervnek, amely hazánk történelmében soha nem ismert gazdasági és kulturális fellendülést fog hozni magával.

Most pedig, tisztelt Országgyűlés, engedjék meg, hogy rátérjek néhány külpolitikai kérdésre. Kormányom folytatni kívánja az előző kormány külpolitikáját abban a tekintetben, hogy a magyar külpolitika alapjának változatlanul a béke megvédését, az imperialista háborús gyújtogatók elleni küzdelmet tekinti. Kormányom békepolitikájának legnagyobb biztosítéka felszabadítónkkal: a nagy Szovjetunióval kötött barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződésünk. A Szovjetunióval való együttműködési és barátsági politikáinknak köszönhetjük elsősorban békés fejlődésünk lehetőségét, országunk nemzetközi tekintélyének megnövekedését, azt, hogy újra emelt fővel állhatunk a haladó népek előtt. A Szovjetunióval kötött barátsági szerződésünk nemzetbiztonságunk legfontosabb alapja. Kormányom még erőteljesebben, még félreérthetlenebbül, még egyértelműbben kívánja folytatni a Szovjetunióval és a népi demokráciá országaival való barátsági politikánkat. Lengyelországgal, Romániával és Bulgáriával kötött szövetségi szerződéseinket nemcsak fenntartjuk, hanem mindent megteszünk, hogy a szerződésekben lefoglalt kapcsolatainkat még szorosabbá és még barátságosabbá tegyük. Arra törekszünk, hogy Magyarország még biztosabb és még megingathatatlanabb tagja legyen annak a nagy nemzetközi békefrontnak, amelynek élén a nagy Szovjetunió és népünk nagy barátja: Sztálin generalisszimusz áll. Ezt a magatartást a nemzetközi helyzet általános kiéleződése kétélező parancsát teszi egy olyan kormány számára, amely a magyar nép létérdekeit és nemzeti függetlenségünk megőrzését mindennél fontosabbnak tekinti.

A magyar demokrácia következetes békepolitikájának eredményeként kormányom napirendre tűzheti a Magyar Köztársaság/vizszojának rendezését. A magyar demokrácia tudatában van annak, hogy a csehszlovák reakciónak ez év februárjában elszenvedett komoly veresége egyrészt, a sovjetizma magyar reakció erőlyes felszámolása másrészt megtörtentette a két állam viszonya rendezésének alapvető feltételeit. A Csehszlovák Köztársaságnak az a törvénye, amely visszaállítja a csehszlovákiai magyarok állampolgárságát, igen jelentékenyen előmozdítja a Magyarország és Csehszlovákia közötti baráti kapcsolatot. Siroky csehszlovák miniszterelnökhelyettesnek az a bejelentése, hogy a csehszlovák kormány a magyar nemzetiségi személyek állampolgárságáról szóló törvény végrehajtásával egyidőben további intézkedéseket tesz a csehszlovákiai magyarok polgári és politikai egyenjogúsítása érdekében, komoly visszhangot keltett népünkben. /folyt.köv./

/ és a Csehszlovák Köztársaság

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

20. B. kiadás 1948. december 14. 11 óra 10 perc

/Dobi István beszéde..... 12. folyt./ § Mk gs

Egyetértünk Siroky miniszterelnökhelyettesnek azzal a megállapításával, hogy a két köztársaság között kialakultak a feltételek egy szövetségi és barátsági szerződés megkötésére. Az a gazdasági szerződés, amely nemrégiben létrejött a Magyar Köztársaság és a Csehszlovák Köztársaság között, mutatja, hogy a két ország közötti együttműködés fontos területeken már megvalósulóban van. Ha ez a fejlődés tovább folytatódik és átmeny a gyakorlatba, akkor bizonyos hogy sor kerülhet a barátsági és szövetségi szerződés megkötésére.

Örömmel állapíthatom meg, hogy a magyarországi szlovákok kulturális téren kihasználhatják mindazokat a lehetőségeket, amelyeket Köztársaságunk számukra biztosít és kormányunk kész messzemenő segítséget nyújtani szlovákságunk további kulturális fejlődése érdekében.

A Magyarországgal és Csehszlovákiával között megkötendő szövetségi és barátsági szerződés lehetővé teszi, hogy Magyarország még élosobban és még erőteljesebben utasítsa el az imperialista kalandorainak politikáját. Biztosíthatok mindenkit, hogy nem fog kezünk reszketni, ha az imperialisták magyarországi ügynökeink aknamunkáját kell értelmetlenné tenni. A Magyar Köztársaság a béke és demokrácia szilárd bástyája s a bástya falain belül az ellenség ügynökeire az a sors vár, ami kémeket és árulókat komoly időkben megilleti.

Honvédségünk korszerű fejlesztése szintén kormányom feladatai közé tartozik. Népi demokráciánk arra törekszik, hogy a régi reakciós rendszer néppollencs hadserege helyett a néphez hű, katonai tudás és politikai felkészültség tekintetében jól képzett, erős néphadsereget teremtsen a Köztársaság védelmére. Ezt a munkát az előző kormány már elkezdette. Mindent meg kell tennünk, hogy ezt a munkát erőteljesen folytassuk s ezzel is fokozzuk hazánk biztonságát.

Tisztelt Országgyűlés! Beszédemben említettem már, hogy a demokratikus pártok a népi demokrácia fejlődésének irányelveiben egyre inkább egyetértenek. Ez a fontos körülmény, amely ismétlem - demokráciánk megerősödésének egyik legpozitívabb és legbiztosabb jelensége, egyben biztosíték arra, hogy az újjáalakítandó új tartalommal és formával bíró Magyar Nemzeti Függetlenségi Front ügye jó uton haladjon. Kormányom mindent meg kíván tenni, hogy a Függetlenségi Front újjáalakításának munkálatait meggyorsítsa és a hozzá szükséges politikai feltételeket minden vonalon biztosítsa.

/folyt.köv./ P

MTI BELFÖLDI HIREK

21. kiadás 1948. december 14. 11 óra 15 perc

/Dobi István beszéde.... 14. folyt./ § Mk gs

A Függetlenségi Front újjáalakítása határkö lesz demokráciánk fejlődésében és örömmel tölt el az a tudat, hogy az én kormányom hozhatja tető alá a magyar népi demokráciának ezt a nagy művét.

Tisztelt Országgyűlés! Bemutató programbeszédemnek végére értem. Ugy hiszem, képviselőtársaim egyetértőenk volom abban, hogy az általam nagy vonalakban felvázolt program, világos, határozott és egyértelmű. Kormányom látja a hazánk előtt álló fényes jövőt, de látja az utunkban álló akadályokat és nehézségeket is. El vagyunk szánva arra, hogy a nehézségekkel és akadályokkal megküzdjünk és népünkkel együtt szívós munkával és céltudatossággal haladjunk a népi demokrácia útján előre. Ehhez kérem az Országgyűlés támogatását magam és kormányom számára. /MTI/

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás 1948. december 14.

11 óra 20 perc

Országos körzés egy borexportőr ellen

Fő & JF/b/Gy Ba Országos borexportőr ellen a főkapitányság Czimormann Mándor borexportőr, Apponyi-tér 4. sz. alatti lakos ellen, aki 8000 forint összegű szállítási díj tartozását többszöri felszólítás ellenére sem fizette ki. Czimormann a rendőri eljárás megindulásakor eltűnt lakásáról és Toloki Pál-utcai üzletében sem található. /MTI/

Tájékoztató táblákkal látják el a benzinkutakat

Fő & JF/b/Gy Ba A főkapitányság igazgatási-rendészeti osztálya 1949. január 1-től kezdődően szabványméretű tájékoztató táblákkal látja el a benzinkutakat. A tájékoztató táblán feltüntetik, mikor köteles nyitvatartani a benzinkút és hogy az üzemi időn túl melyik a legközelebbi üzemben levő benzinkút. December 14-től, keddtől kezdve, öt kút tartanak üzemben napenkint reggel 7 órától este 9 óráig. Vasárnap nyolc kút szolgáltat benzint reggel 8-tól délután 4 óráig. Reggel 7-től este 9 óráig a következő k utak lesznek üzemben: Árpád fejedelem-utja: Lak József és Bólik Péter; a Keleti-pályaudvar indulási oldalán: a Nagyatádi Szabó-utca 24-26. sz. alatti Cyklop-garázs; Dandár-u. 23. szám alatti Rekord-garázs és a Fehérvári-ut 11-13. sz. alatti benzinkút. Vasárnap a következő k utak szolgáltatnak benzint: Váci-utca 1; Nyugati-pályaudvar indulási oldal; Déli-pályaudvar érkezési oldal; Keleti-pályaudvar indulási oldalán két kút; Árpád fejedelem-utján Árpád-hidnál; Nagyatádi Szabó-utca 24-26. és Szent Gellért-tér. /MTI/

Baleset a Művész Színházban

Fő & JF/b/Gy Ba Hétfőn este a Művész Színházban előadás végén a vasfüggöny leengedésekor az egyensúlyozó-készülék egy része a színből kiszakadt és a vasfüggönykezelő Farkas Mihály lábára esett. Farkas Mihályt, akinek mindkét lába eltörtött, a mentők a Koltói Anna-kórházba szállították. Feloldóság megállapítására megindult a nyomozás. /MTI/

P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás

1948. december 14.

11 óra 25 perc

Emelkedett az árufelhozatal

KöH & br/Hm/Gy Ba Az Országos Készletellátási Hivatal közli, hogy a december 6-tól 11-ig terjedő héten sokkal több tojás érkezett a fővárosba, mint az ezt megelőző héten. Kilencszáz láda tojást hoztak föl, míg az előző héten csak 660 ládát. Emelkedett a szarvasmarha felhozatal is. Budapestre 3715 darab szarvasmarhát hoztak föl, vagyis mintegy 200 darabbal többet, mint az előző héten. 398 darab birka érkezett a fővárosba az előző héti 267 darabbal szemben. /MTI/

Ötven kéz- és lábtörést okozott eddig a síkos járda - Megbüntetik a gondatlan háztulajdonosokat és házfelügyelőket

Fő & JF/b/Gy Ba A fagyos idők beálltával mind több szerencsétlenség történik a fővárosban a síkos járda gondatlan rendbentartása miatt. Csak az utóbbi pár nap alatt kb. 50 kéz- és lábtörést okozott a síkos járda, ezenkívül több koponyalégi törés és súlyos baleset is történt. Az ellenőrző hatóság megállapította, hogy a háztulajdonosok, illetve azok megbízottai, a házfelügyelők nem végzik lelkiismeretesen a hóeltakarítási munkákat, nem hintik le homokkal vagy salakkal a járdát. A balesetekért egyedül őket terheli felelősség. A rendőrség a jövőben súlyos büntetést szab ki azok ellen a háztulajdonosok és házfelügyelők ellen, akik a téli időben nem tartják rendben a járdát. Minden háztulajdonos, illetve házfelügyelő kötelessége, hogy napenként legalább egyszer, de amikor az időjárási viszonyok megkívánják, többször is letakarítsa és homokkal vagy hamuval beszórra a járdát. /MTI/

x x

P r o g n o z i s :

A főkapitányság kéri a lapok t. Szerkesztőségét fenti közérdekű közlemény feltűnése helyén való közlésére.

Kivégezték négy gyilkos nyilast

Tő & Ma/b/Gy Ba Szebesto István, Fehér András, Dukovics Hugó és Rémi János golyós nyilásokat kedden reggel a gyűjtőfogház udvarán felakasztották. /MTI/

P

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 24. kiadás 1948. december 14. 11 óra 30 perc

A vásárcsarnokok és nyílt piacok kicsinybani árai

§ Gy Ba A vásárcsarnokok és nyílt piacok kicsinybani árai december 11-én:

Marhahús: rostélyos, felsál 8.40, lovashusok /tarja, csontos oldalas, szegye/ 8.40, juhhus hátul- ja 9.40 - 12.00, sertéshús: karaj /hosszu, rövid/ 17.00 - 17.60, tarja, comb, lapocka 14.70, oldalas 13.00, zsir hatósági 12.00, szabadforgalmu 19.70, 20.00, élő baromfi: tyúk 10.00 - 11.00, csirke 10.00 - 11.30, liba 13.00 - 14.00, kacsa 13.00 - 14.00, pulyka 11.00, gyöngytyúk 9.00 - 11.00; tisztított baromfi: tyúk 10.00 - 13.50, csirke 10.00 - 14.00, liba 12.00 - 14.00, kacsa 12.00 - 14.00, pulyka 11.00 - 13.00, Tisztított bontott baromfi: liba, kacsa aprólék 6.00, máj 20.00 - 30.00, háj, bőr 18.00, zsir 20.00 - 21.00, mall 12.00 - 16.00, hát 12.00 - 15.00, Étolaj hatósági 6.30, szabadforgalmu 9.00, nyúl, bőrben 4.00 - 5.00, margarin szabadforgalmu 13.00, forint kg-ként.

Tojás osztályozatlan 1.16, : meszes 1.00 - 1.04, Halak: ponty, élő, nagyság szerint 7.50 - 12.50, jegelt és nem élő 6.00 - 10.00, Tej- és tejtermékek: teljes tej /kannatej/ 1.60, tejföl 6.50, teavaj, édes tejszínből 23.00 - 26.00, pasztörözött szabadforgalmu 28.00 - 29.00, tehénturó 3.60, kevertturó 9.00, juhturó 15.00.

Liszt: szabadforg. 3.00, egységes 1.00, szabad kenyér 2.60, rozsbuçi db. 0.50, Szárazfözlék: lenese 3.60 - 4.00, borsó felcs 3.80 - 4.40, bab 1.80, 2.40, Zöldségfélék: burgonya, gúlbaba 0.60 - 0.68, fészirózsa 0.60 - 0.68, Ella 0.42 - 0.50, Krüger 0.38 - 0.40, hagyma, kék 0.80 - 1.26, vöröshagyma, makói 0.60 - 0.74, fokhagyma 1.78 - 4.20, fejeskáposzta 0.22 - 0.32, kelkáposzta 0.60 - 0.82, vöröskáposzta 0.30 - 1.06, sevensyukáposzta 0.80 - 0.95, kalarábé 0.50 - 0.68, sóska 1.50 - 2.30, paraj 1.50 - 2.30, karfiol; tisztított 2.00 - 2.30, tök, süttő 0.50 - 0.68, fész 0.40 - 0.56, gyalult 1.20, torma 3.80 - 7.60, zeller 1.00 - 1.26, cékla 0.50 - 0.80, petrezselyem 0.50 - 0.80, sárgarépa 0.40 - 0.55, fekete retek 0.60 - 0.80, kelbimbó 4.50 - 5.00, gomba, tömött, csiperke 10.00 - 16.00, Gyümölcs: alma nemes faj 1.80 - 4.80; közönséges 1.50 - 2.80, birsalma 3.00 - 4.40, körte nemes faj 2.00 - 5.00, közönséges 1.50 - 2.00, naspolya 3.30 - 3.80, szilva aszalt 6.00 - 8.00, az 5.00 - 7.00, szőlő 2.80 - 5.70, szőlő kötözött 5.70 - 6.35, citrom db. 1.50 - 2.80, dió héjas 8.00 - 10.00, dióbél 24.00 - 28.00, só étkezési 1.70, cukor szabadforgalmu 6.00 - 6.80, mák 8.00 - 10.00, méz 10.00 - 12.00, rizs szabadforgalmu 8.60, őrölt paprika 16.70 - 35.60. /MTI/

B 25. kiadás 1948. december 14. 11 óra 50 perc

Megérkezett Debrecenbe az 58. hadifogollyszerelvény

Kir & Ki/Hav/Gy Ba Debrecen, december 14.

Keddén hajnalban érkezett meg Debrecenbe az 58. hadifogollyszerelvény. Ezzel 52 tiszt, 256 tiszthelyettes, 615 legénységi állományú és 9 polgári személy, összesen tehát 932 személy tért haza. Most is, mint a tél beállta óta mindig, a hadifoglyok kályháknál fűtött kocsikban érkeztek. /MTI/

350.000 forintot sikerült összegyűjtenie az Obuda-Ujlaki Takarékpénztár Rt. vezetője

Fő & JF/b/Gy Ba Dr. Szabó Ferenc a negyvenes években megszerezte az Obuda-Ujlaki Takarékpénztár Rt. részvénytöbbségét és a felszabadulás után vezetője lett a Takarékpénztárnak. Mint a vállalat vezérigazgatója, nagyarányú átkészítést követett el. Aláíráscsathamisított, a kinyitott nagyobb pénztárcákat vett föl a pénztárból. Az aláíráscsathamisított összeg kb. 350.000 forint. Dr. Szabó Ferenc az eljárás megindulása előtt megszökött. Kézrekerítésre megállt a nyomozás. A rendőrség országos körözést adott ki ellene. /MTI/

Itélet a nyíregyházi kémhírtörjesztők ügyében

Kir & Ki/Hav/Gy Ba Debrecen, december 14.

A nyíregyházi főpostán nemrégiben kémhírtörjesztő központot leplezték le. A debreceni népbizottság több napot a nyíregyházi bíróságra vitte az ügyet. A népbizottság Gimes Ödön postaműszaki elb. nőt háromévi, Aradi Gyula postafelügyelőt két- és félévi, Barabás Gyula postafelügyelőt egyévi, Vántsa Béla postafelügyelőt néfélévi, Csemor András postatisztot és Turó Jánost egy-egyévi börtönrre ítélte. Az ítélet nem jogerős. /MTI/

P

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 26. kiadás 1948. december 14. 12 óra -- perc

Rendelet az iparigazolványkérelmekről és új üzlethelyiségek megnyitásáról

KerM & Dé/Dé/Gy Ba A kereskedelmi- és szövetkezetügyi miniszter rendeletileg szabályozza az ügykörébe tartozó iparigazolványok és új üzlethelyiségek kiadásának módját. A rendelet értelmében azoknak az iparoknak a gyakorlására szolgáló iparigazolványkérelmeket, amelyeket a minisztérium az iparvizitáció során nem engedélyezett, a belkereskedelmi igazgatóságokhoz kell benyújtani. Ugyanez az intézkedés vonatkozik a keresztdélre is abban az esetben, ha a meglévő üzlethelyiségükön kívül új üzlethelyiséget kívánnak nyitni. /MTI/

A gépállomások lesznek a falvak kulturközpontjai

Kir & K₁/Hav/Gy Gá D e b r e c e n, december 14.
Hajdú megyében megvalósult a Magyar Dolgozók Pártjának az a jelszava, hogy a gépállomásokat a falvak kulturközpontjává kell tenni. Kilenc gépállomás részére Hajdúböszörményben most adták át ünnepélyes keretek között többszáz kötet könyvet. Az átadáskor Horváth András, az MDP hajdumegyed titkára hangsúlyozta, hogy a gépállomások nemcsak traktorokat hoztak a dolgozók számára, hanem kulturát is. /MTI/

A főváros költségvetése a nemzeti költségvetés szervez részévé vált
- A Gázművek deficitje megszűnt, a Vízművek költségvetése felesleggel zárul

Bp & Vr/b/Gy Ba A főváros pénzügyi bizottsága kedden délelőtt Fodor Gyula alpolgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a főváros 1949. évi költségvetését tárgyalta.

Az elnöki bejelentésük után Bognár József polgármester mondott pénzügyi exozét, hangsúlyozva, hogy a jövő évi költségvetésnek a főváros életében történeti szempontból nagy jelentősége van: a főváros költségvetése először lett szervez része az egységes, nagy nemzeti költségvetésnek. A magyar politikai életben végbement mélyreható változások a fővárosra is kihatottak és alapvetően megváltoztatták az állam és a főváros egymáshoz való viszonyát. /Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 27. kiadás 1948. december 14. 12 óra 10 perc

/A főváros költségvetése. I. folyt./ Bp & Vr/b/Gy Ba

Az autonómia ma már nem a nagypolgári rétegek fegyvere a dolgozó osztályokkal szemben, hanem a dolgozó társadalmi osztályok, a munkásosztály, értelmiség, dolgozó kispolgárság fegyvere a népiuralom formáinak megtorontásáért vívott küzdelemben. Ma az autonómia az alkotó munka területe az eddig ismert legnagyobb emberi munkaszervezés, a tervezettség jegyében.

A polgármester megállapította, hogy megszűnt az állami és a fővárosi költségvetésnek a nemzeti költségvetésben való egyesítésével az a kettősség, a konkurrencia, ami némely téren az állam és a főváros között mutatkozott. A főváros teljes egészében állami feladatokat valósít meg, nincs tehát szükség arra, hogy adóbevételeivel önállóan gazdálkodjék, a főváros feladatainak megvalósításához szükséges összegeket a kormány az állami adóbevételeiből támogatásként bocsátja a főváros rendelkezésére. Az 1949. évre az állami támogatás összege nagyjában megfelel a főváros elmaradó adóbevételeinek, vagyis más szóval a főváros ugyanazt az összeget kapja meg állami támogatásként, ami az adópól befolyt volna. A továbbiakban a polgármester statisztikai adatokkal bizonyította, hogy az elmúlt évben a dolgozó lakosság életnivója jelentős mértékben emelkedett és elérte, sőt felülmulta az 1938-as életszínvonalat. Hangsúlyozta, folytatják ebben az évben is a közigazgatás politikai és erkölcsi szempontból való megtisztítását s annak felújítását a munkásosztálynak a közigazgatási gépezetbe kerülő fiain keresztül.

A jövő évi költségvetési számadatokat ismertetve, a polgármester közölte, hogy a községi háztartás költségvetése 512 millió forint kiadást irányoz elő. A Gázművek a múlt évben 12,8 millió deficittel működött, az idei költségvetésben azonban már egyensúlyban van s az üzemi hároméves terv beruházásaira 15 millió forintot irányozott elő a jövő évre. A Vízművek jövő évi költség-előirányzata 58 millió forint, amelyből 13 millió forint jut a hároméves terv beruházásaira. Bejelentette a polgármester ezzel kapcsolatban, hogy bekapcsolják a fővárosi vízhálózatába a peremvárosokat s ha a cinkotai vízmű elkészül, a fővárostól is kap vizet Rákosszentmihály és Saslalom is. A Vízművek 3,5 millió forint felesleggel járulnak hozzá a községi háztartás költségeihez. A Bosz kért költségvetése 436 millió forint; az üzemi hároméves terv költségeihez saját bevételeiből 50 millió forintot fordít, míg 36 millió forint az állami hozzájárulás. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás 1948. december 14. 12 óra 45 perc

Időjárásjelentés

& Gy Ba A Meteorológiai Intézet jelenti december 14-én, kedden délben:

Az Atlanti-Oceánról tovább folytatódik a meleg levegő beáramlása szárazföldünkre, de kelet felé való terjeszkedését megakadályozza a Szovjetunió területén kialakult és egyre erősödő hideghullám. Ukrajnában a légnyomás 790 milliméterre növekedett, a hőmérséklet mínusz 10 - 15 fokra süllyedt. A hideg ma reggel már betört Romániába is, ahol viharos széllel mínusz 10 fokra hűlt le a levegő. Hazánkban hétfőn 5 - 7, Miskolcon 8 fokra emelkedett a hőmérséklet. Az ország keleti felében 6-7 óráig tartó napsütés volt. A fővárosban a késő esti órákban szakadt fel a köd és kiderült az égbolt. Ma hajnalra a keleti részekon ismét fagyott, Turkovén mínusz 6, Tarcalon mínusz 5 fokos talajmenti fagy alakult ki. Az éjszaka 24 órában az ország északkeleti megyéit kivéve ismét mindenütt volt eső, de jelentősebb mennyiség csak a Balaton környékén, a főváros, Nagykőrös, Szarvas, Békéscsaba, Battonya és Sopron vidékén hullott. Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 2.6 fokkal, a légnyomás napi középértéke 2.1 milliméterrel magasabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapesten kedden délben a hőmérséklet 2 fok C, a tengerszintre átszámított légnyomás 779 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szorda estig: Élénkobb délkeleti, keleti szél, változó felhőzet, néhány helyen köd, egy-két helyen kisebb hó- vagy esőzár, a hőmérséklet újból csökken. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás 1948. december 14. 13 óra 35 perc

Vízállásjelentés

& Gy B Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal vízrajzi osztálya jelenti:

A Duna Strudonnél, Vác-Budapest között, Duna-földváránál és Mohácsnál árad, máshol apad. Igen alacsony vízállás. A Duna vizének hőmérséklete Budapestenél 1.8, Mohácsnál 1.5 C fok. A mai dunai vízállások: Schaerdinél 177 cm 6 %, Ascnach 105 cm 7 %, Linz 92 cm 7 %, Strudon 115 cm 7 %, Krems 133 cm 6 %, Bécs 106 cm 3 %, Pozsony 137 cm 3 %, Oroszvár 111 cm 6 %, Dunaremete 198 cm 7 %, Gonyd 78 cm 9 %, Komárom 86 cm 7 %, Esztergom 89 cm 9 %, Budapest 120 cm 8 %, Dunapentele 98 cm 9 %, Dunaföldvár 53 cm 5 %, Raks 86 cm 7 %, Baja 148 cm 9 %, Mohács 186 cm 9 %, Bezdán 6 cm 9 %, Apatin 46 cm 11 %, Gombos 57 cm 9 %, Ujvidék 30 cm 10 %, Zimony 24 cm 7 %.

Gázlómérségek a magyar Dunán 1745 km-nél 18 dm, 1725.7 -nél 19 dm, 1720-nél 17 dm, 1718.8 -nél 18 dm, 1714-nél 20 dm, 1685-nél 18 dm, 1679.8-nél 20 dm és 1670 -nél 17 dm.

A Rába Szentgotthárdnál mínusz 64 cm 6 %, Győrnél 117 cm 18 %, A Dráva Zákányánál 30 cm 19 %, Barcsnál 65 cm 18 %, Drávaszabolcsnál 122 cm 30 %.

A Tisza Tiszafüred-Szolnok között apad, máshol árad. Igen alacsony vízállás. A Tisza vizének hőmérséklete: Tiszabecsnél 0, Tokajnál 0, Szolnoknál 0, Szerednél 1.0 fok. A mai tiszai vízállások: Tiszabecs mínusz 42 cm 13 %, Vasárosnamény mínusz 110 cm 9 %, Tokaj mínusz 30 cm 10 %, Tiszafüred mínusz 110 cm 11 %, Szolnok mínusz 122 cm 11 %, Csongrád mínusz 210 cm 10 %, Szeged mínusz 111 cm 11 %, Títel 11 cm 11 %.

A Tiszán a jég helyenként befolódva áll, helyenként zajlik. A Szamos Osengornál mínusz 30 cm 3 %, A Bodrog Sárospataknál 83 cm 13 %, A Sajó Bánrévénél 14 cm 6 %, A Hernád Hidasnastinél 0 cm 9 %, A Berettyó Berettyó-ujfalunál mínusz 140 cm 0 %, A Körösök Körösszakállnál mínusz 16 cm 13 %, Gyománál mínusz 60 cm 5 %, A Maros Makónál mínusz 36 cm 4 %.

A Balaton Siófoknál 62 cm 59 % /MTI/ P

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 30. kiadás 1948. december 14. 13 óra 50 perc

/A főváros költségvetése...2.folyt./ Bp & Vr/b/Gy Ba

A polgármester részletesen ismertette a fővárosi üzemek jövő évi terveit, beruházásait, majd bejelentette, hogy 1949-ben a községi háztartás hároméves torvkölségvetése több mint 80 millió forint. A jövő törvénytben lakásépítésre 27 millió forintot irányoztak elő, ebből az összegből 427 új lakás épül és 196 sérült lakást állítanak helyre. A jövő törvénytben a X. körületi egészségház építésére 5 millió és a Nagyvásártelopi Csarnok újjáépítésére 3,5 millió forintot irányoztak elő. Hangsúlyozta a polgármester, hogy úgy a községi háztartásban, mint az üzemeknél a legszigorubb takarékságot rendeltek elő.

Bognár József polgármester pénzügyi expozéját a pénzügyi bizottság nagy tetszéssel fogadta, majd megkezdődött az általános vita.

Az általános vitában elsőnek Tausz János /MDP/ szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy az új költségvetési rendszer további előrehaladást jelent a fővárosra nézve és a költségvetés végösszege is azt mutatja, hogy egy világváros hatalmas erőfeszítéseiről van szó. A költségvetési keret összege bizonyítja, hogy erőfeszítéseinket növeljük és az életszínvonal további emeléséért érdeklődésben további lépéseket teszünk. Azáltal, hogy a főváros költségvetési kiadásai a szükségletek arányában lesznek megállapítva és a nemzeti költségvetésben szerepelnek, a főváros lakosságának érdekei az állam egész erejével lesznek biztosítva. Az üzemek gazdálkodásával kapcsolatosan örömmel állapította meg, hogy a főváros üzemekinek költségvetése deficitmentes. Hangsúlyozta, hogy az egyéni felelősségnek egyre jobban érvényesülnie kell és az ellenőrzés megszigorítása tekintetében tovább kell haladni. Megelégedéssel állapította meg, hogy a főváros közigazgatásának működését lényegesen felfrissítette a munkásság fokozottabb bekapcsolódása.

Ramutatótt arra, hogy a költségvetés a hitelfelkötések támogatására 6 millió forintot fordít. Ebből az összegből csak a róm. katolikus egyház támogatására fordított összeg 5 millió forintot tesz ki. Ez a tény is mutatja, hogy örökösen felül támogatjuk a katolikus egyházat, ezzel szemben azt kell megállapítani, hogy a főváros által támogatott egyház részéről az imperialisták szolgájaként, Mindszenty Józsefnél vezetésével főkötelen uszítás folyik a demokrácia ellen. Mielőbbi sürgőssintézködést kért Mindszenty propagandájának megakadályozására./Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 31. kiadás 1948. december 14. 14 óra -- perc

/A főváros költségvetése...3.folyt./ Bp & Vr/b/Gy Ba

Az új költségvetésben a lakásépítkezésekre is nagyobb összeget fordítanak, amely lehetővé teszi a lakásínség problémájának sikeres megoldását. Nincs kétsége aziránt, hogy az új költségvetési keretben a főváros a ráháruló feladatokat sikeresen oldja meg. A költségvetést maga és pártja nevében elfogadja.

Bródi Ernő /Polgári Demokrata Párt/ szerint az aktív önkormányzat a népi demokrácia fejlődését segíti elő. Olyan közigazgatási reformra van szükség, amely mindenben az életet tükrözi vissza. Véleménye szerint a közmunkaváltás nagymértékben segíti elő a lakásépítést. A költségvetést maga és pártja nevében elfogadja.

Cyomrei Sándor /Kiszegpárt/ hangsúlyozta, hogy a fővárosnak száz év óta nem volt pénzügyi autonómia. Helyesnek tartja az új rendszert, amely a főváros szempontjából kedvezőbb. A jövőben az autonómia teljes bevonásával kell figyelni a zárszámadást, hogy hatályosabb legyen a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése. A költségvetést maga és pártja nevében elfogadja.

/Folytatása következőkben/

A debreceni egyetem református hittudományi kara Mindszenty ellen

Kir & Ki/Hav/Gy Ba Debrecen, december 14.

A debreceni egyetem református hittudományi kara egyhangulag hozott határozatában négyen elítéli Mindszenty József politikai tevékenységét. Mindszenty uszító politikáját kárhóztatunk kell ezért is - mondja a hittudományi kar határozata - mert akadályozza, hogy a demokrácia meggyőződésű római katolikusok és reformátusok egymással békés és testvéries egyetértésben élhessenek és ezáltal is előmozdítsák azt a közbékességet, amely szükséges ahhoz, hogy népünk az építőmunkát nevertlenül folytathassa./MFI/

P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás 1948. december 14. 14 óra 15 perc

A Tudományegyetem jogi kara tanárainak és diákjainak éles állásfoglalása Mindszenty ellen

FE/SK/Cy Bn A Pázmány Péter tudományegyetem jog- és közgazdaságtudományi kara kedden délelőtt gyűlést rendezett, amelyen az egyetem valamennyi professzora és az egyetemi hallgatók jelentkezők. A kari gyűlésen Marton Géza dékán tartott előadást az "Állam és egyház" címmel. Az előadás végén a dékán betérjlesztette a kar tanári testületének egyhangú határozatát, melynek szövege a következő:

A budapesti Pázmány Péter tudományegyetem jogi és közgazdaságtudományi kara hosszú idő óta mély sajnálattal és fájdalommal látja egy jelentőségében ugyan egyre csökkenő, de közéletünk békéjét mégis mérgező olyan irányzatnak a megnyilatkozásait, amely a magyar köztársaság alapintézményeivel, népi demokráciánál fejlődési irányával és szorosan a gazdasági, valamint társadalmi eredményekkel, amelyeket a magyar népi demokrácia már megvalósított, ellenségesen áll szemben. Ugyancsak mély sajnálattal látja a kar, hogy annak a tisztán politikai jellegű állásfoglalásnak bizonyos körök vallási színezetű törésközvetítői és a lelki békéjének megbontásával annak a feltételeknek engednek teret, amintha az ilyen, népiünk alapvető érdekeivel ellenkező politikai állásfoglalás az ország legnagyobb lélekszámú vallásfelfogó rétegéhez tartozásnak követelménye lenne.

Súlyos jelenségnek tartja a kar, hogy az említett, mindenképpen helytelen és nagymértékben káros politikai irányzatnak legfelsőbb irányítójaként a magyar katolikus egyház legmagasabb méltóságát betöltő személyisége, Mindszenty József esztergomi érsek szerepel.

A kar szükségesnek tartja, hogy az a helyzet az egyház és az állam viszonyának megfelelő alakulása érdekében mielőbb megszűnjék és a vallás gyakorlása, a vallásos érzés építése a politikai állásfoglalások zavaró momentumaitól felszabadíttassék és a népi demokrácia törekvéseivel szembehelyezkedő politikai ellenállásnak a maradványa a legátározottabban és leggyorsabban felszámoltassék.

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás 1948. december 14. 14 óra 35 perc

/A Tudományegyetem jogi kara...folyt./ FE /SK/Cy Bn

A kar a kormány erre irányuló törekvéseit helyesli és megnyugvással fogadja; egyben pedig kifejezést ad annak a nézetének, hogy a kérdés sürgős megoldását az ország népének érdekében elengedhetetlennek tartja.

Marton Géza dékán, Weichert Ferenc prodeán, Boér János, Beck-Salamon, Dienes László, Gajzágó László, György Ernő, Hajdu Gyula, Haller Erik, Kádár Miklós, Mártonffy Károly, Nizzalovszky Endre, Rics István, Sárlos Márton, Szabó Imre, Szalai Sándor, Szász István, Varga István professzorok.

A határozatot többször szűkített felbe a diákok tapsa és Mindszenty József nevének említésénél viharosan tört fel a kiáltás: Vesszen Mindszenty! Le vele!

Ezután több diák szólott hozzá az előadáshoz és a határozati javaslatához: Szalai Koltán hangsúlyozta, hogy Mindszenty és társai a dolgozó nép és az az egyetemi hallgatók ellen is állást foglalnak. A magyar demokrácia - mondotta - már több esetben megmutatta jóindulatát és támogatását az egyház iránt és emiatt a bazilika kapuját lezárta, Rákosi Máttyás javaslatára a Gazdasági Főtanács hatalmas pénzes szegélyt szervezett meg annak helyreállítására. / Diákok és tanárok ajkán egyaránt elhangzott a kiáltás: Vesszen Mindszenty, hosszan, parceként keresztül állították a magyar dolgozó nép vezérét, Rákosi Máttyást.

Benőcs Bertalan az ifjúság nevében táviratot terjesztett elő a miniszterelnökséghez, amelyet a diákok egyhangúlag elfogadtak. A táviratban a jog- és közgazdaságtudományi kar hallgatói tiltakozásukat fejezik ki Mindszenty és reakciós kliktája demokrácia- és népellenes, háborúra uszító politikája ellen. "Kérjük a kormányt - mondja a távirat - hogy vessen már véget a felfokozott reakció romboló tevékenységének és a reakció fővezere, a hazaféltető Mindszenty primás üzemeltetését ne tartsa tovább! Követeljük a romboló munkát a legfőbb vezérkarának gyors felszámolását!" /MTI/

Demokráciaellenes izgatásért börtönműre ítélték egy volt alezredest

Tó & Km/b/Cy Bn Massány Győző nyug. honvédelezredest több alkalommal demokráciaellenes izgatott. A népbiztonság másfél évi börtönműre ítélte. /MTI/

P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás 1948. december 14. 14 óra 45 perc

Ujabb hadifogollyszerelvény érkezett Máramarosszigetre

MDP HFI & Sz/Gy Bn December 13-án újabb, 836 főből álló hadifogollyszerelvény érkezett Máramarosszigetre a 7388 számú táborból. A 836 főből 736 a gényességi állomány, a többi tiszt, polgári személy és munkaszolgálatos. E hét végén hazatérnek családjukhoz. Legújabb jelentés szerint körülbelül 1000 fő ma vagy holnap érkezik Máramarosszigetre a 7100-as táborból. /MTI/

Az ország népe követeli Mindszenty eltávolítását az egyház éléről

Ni/Sz/Gy Bn Az ország dolgozó népe egységesen követeli a fekete reakció sürgős felszámolását és Mindszentynek, a reakció fővezérének az egyház éléről való eltávolítását.

A kisvárdai állami tanítóképző intézet tanulói a helybeli ifjúsággal együtt tüntető felvonulást rendeztek, tiltakozva az egyházi reakció néppellenes uszításai ellen. A római katolikus és a görögkatolikus plébánián diákküldöttség emlékiratot adott át, amelyben követeli a fekete reakció azonnali felszámolását. Az ifjúsággal együtt a tanári kar is állást foglalt Mindszenty ellen.

A Kossuth Lajos kereskedelmi középiskola tanulói táviratban kérték a kormányt, hallgattassa már el Mindszenty és csatlósai reakciós uszítását.

Az esztergomi állami kereskedelmi középiskola katolikus diákjai határozati javaslatban bélyegezték meg Mindszenty demokráciellenes almanakáját. Táviratban tiltakoztak a nyíregyházi állami tanítóképző intézet, a miskolci kereskedelmi középiskola és a Csanád Vezér gimnázium tanulói.

A hajdúmezei községek lakosai tömeggyűléseken ítélték el a fekete reakció demokráciellenes tevékenységét. Egyek, Tiszacsanak, Pálóc, Hajdúcsanak, Hajdúdorog, Kaba és Józsa községek lakói határozati javaslatban kérték a kormánytól a mindszenyizmus felszámolását.

Alsónemesapáti, Andráshida, Szakoly, Nyirpázonny, Nagykálló, Balkány, Toktakenez, Prügy, Remocsháza, Nyiribrony, Terpos, Tiszocsanak, Csorbaháza, Nyírmada és még több más község dolgozói a népi szerveken keresztül juttatták el tiltakozásukat a kormányhoz Mindszentynek a külföldi imperialistákat kiszolgáló uszító politikája ellen. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás 1948. december 14. 15 óra 10 perc

Ma este érkezik hazra Ignotus

VKI & Mn/H/ Gy Bn Ignotus, a neves magyar író ma este érkezik a prágai újjáérett. A pályaudvaron a Kultuszminiszter nevében Böke László államtitkár fogadja. /MTI/

A Kultuszminisztérium dolgozóinak kiállítása

VKI & Mn/H/ Gy Bn December 17-én déli 12 órakor nyitja meg Ortutay Gyula vallás- és köznevelési miniszter a Kultuszminisztérium klubhelyiségében a minisztérium dolgozóiból alakult Képzőművészeti kiállítást. A kiállítást nagy érdeklődés kíséri. /MTI/

A t. Szerkesztőségnek figyelmeztetés:

A minisztérium szüneten hívja meg a lapok igazgatóit a Képzőművészeti rovatvezetőit a kiállítás megnyitására.

Felhívás a FÉKOSZ - UFOSZ egyesítő kongresszus küldöttjeihez

D/Hné Bn A FÉKOSZ-UFOSZ központi szervezési osztálya értesíti az összes FÉKOSZ-UFOSZ országos küldöttséget, - akiket a járási küldöttválasztó konferencián kongresszusi küldöttnékválasztottak - és akik a kongresszusra a meghívót megkapták, hogy december 17-én, pénteken 8 óra és 12 óra között jelenjenek meg a FÉKOSZ központi székhelyén /Budapest, IX. Illaci-ut 25./ III. emeleti nagyteremben, ahol megkapják szállás- és étkezési utalványukat, a kongresszusi belépőjegyet, valamint a szervezési lapjukat. /MTI/

K é r e s e m : A FÉKOSZ központi szervezési osztálya kéri a t. Szerkesztőségeket, hogy a fenti felhívást lapjukban közölni szíveskedjenek.

Jutalmat kapnak az állami tanulóotthonok nevelői

ME VKI & Mn/H/ Hné Bn Az állami tanulóotthonok igazgatói és nevelői kiváló munkát végeznek. Ezért a Kultuszminisztérium szeptember 1-ig visszamenőleg havi 100 forint külön munkadíjat utalt ki számukra, amit egy összegben kapnak meg. /MTI/

B 36. kiadás 1948 december 14 15 óra 30 perc

Megtízszorozódott a Monimpex export forgalma

Ks/KF/Ms/Hász/Hné Gp Bn Magyar dohány Hollandiából Dekaris

1945-ben, sőt 1946-ban, mikor a cigaretták még jegyes áru volt és csak a fekete piacon lehetett korlátlan mennyiségben kapni, nem sokan gondoltak, hogy egy-két év múlva a dohány jelentős exportcikk lesz. Ma pedig már ott tartunk, hogy jelentős kivitelünk van dohányból, annak ellenére, hogy a fogyasztás körülbelül a két és félszerese a békebelinek. Ebben az évben az Egyedürlésű Kereskedelmi Nemzeti Vállalat, a MONIMPEX, már a Szovjetunió kivül számos nyugati országba szállított több száz ezer kilogramos tételket dohányból, olyan országokba, ahová eddig még soha nem szállítottunk. A magyar dohány különösen pipadohánynak alkalmas, de például a most pár éve termelt virginia cigarettadohányból is a külföld minden mennyiségét felvásárolna.

Nikotinkivitel

Jelentős Magyarország nikotinkivitele is. Amellett, hogy Magyarország értékes valutát kap a nikotinéért, készítéséhez fel lehet használni a rosszabb minőségű, ugyanevűt és dohányport is.

A Monimpex sok szeszt is szállít külföldre. Évek óta nem volt külföldi piacon magyar szesz, de most annyira kiváló minőséget állítunk elő, hogy a magyar szesz igen keresett lett.

Csak most lett "hírös" a kecskeméti barack

A közutadban úgy szerepel a kecskeméti barackpálinka, mint Magyarország egyik legfontosabb kiviteli cikke. Azt hittük, hogy az egész világ ismeri ezt a márkát. Régi statisztikai adatokból azonban kitűnik, hogy ebből a cikkből és más pálinkafélékből 1922-től 1944-ig Magyarország évente mindössze 1580 palackot szállított külföldre. A tervezdálkodás azonban lehetővé tette, hogy a kecskeméti barackpálinkából is jelentősen növeljessük kivitelünket.

Külkereskedelmünk ilyen nagymértékű fejlődését első sorban külkereskedelmünk államosítása tette lehetővé azzal, hogy a bürokratikus kincstári kezelés helyett mozgékony nemzeti vállalat intézi az exportügyeket. A magyar gazdasági helyzet annyira fejlődött, hogy azokból a cikkekből, amelyekből még egy-két évvel ezelőtt a hazai szükségletet sem tudtuk fedezni, már komoly exportunk van, még pedig olyan nagymennyiségű, hogy a dohányból, nikotínból és szeszből a tavalyi mennyiség tízszerese a kivitel. /MTI/

P

B 37. kiadás 1948 december 14 15 óra 45 perc

A földművelésügyi miniszter rendelte a burgonyatermesztés minőségének fejlesztéséről.

Ks/Sk/Hné ME Bn A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a hazai burgonyatermesztés fejlesztéséről és minőségi színvonalának emeléséről.

A rendelet kiemeli az ország legjobb burgonyatermesztésű vidékeit, hogy a burgonyatermesztés minőségének fejlesztéséhez szükséges fajtisztító és vetőmag előállítására illeszkedjen az ország minden részében a termelőinek. Ennek értelmében Zemplén-vármegye bodrogközi járásában, Szabolcs-vármegye kiskovácsi és dadai felső járásában, Tyukod, Mór és Tiborszőllyes községek területén, valamint Somogy-vármegye barcsi és nagyatádi járásában 1950-től kezdve csak a rendeletben megjelölt burgonyafajtákat szabad termeszteni. Ezek a vidékek éghajlat és talaj szempontjából eddig is legmegfelelőbbek voltak burgonyatermesztés céljára.

A rendelet szorosan összefügg a tervezdálkodással. A háború következtében fajtakeveredés és betegségek rontották az ország burgonyatermesztésének minőségét és mennyiségét. A rendelet következtében a legjobb burgonyatermesztésű vidékeinken kitermeltek minőségileg is, amelyek éghajlat és talaj szempontjából kevésbé megfelelőek burgonyatermesztésre. A rendelet által meghatározott körzetekbe azokat a burgonyafajtákat vették fel, melyeknek legnagyobb részét már eddig is ott termelték. A külföldi fajták közül csak azok jöttek számításba, melyeknek termesztése előreláthatólag jó eredményeket hoz.

Az országban meginduló tervezdálkodás teremt reményt ad arra, hogy ezzel burgonyatermesztésünk minőségileg és mennyiségileg emelkedni fog.

A rendelet végül megemlíti, hogy a felsorolt körzeteken kívül az ország egyéb területén a burgonya termesztése, fajta szempontjából korlátozás alá nem esik. A rendelet ellen vétkeket hat hónapig tartható elzárással büntetik. /MTI/

Dobi István, Erdői Ferenc és Erdői Mihály nyilatkozik a Rádióban a DÉFOSZ megalakulásával kapcsolatban

D/Hné/Hné Bn Dobi István miniszterelnök, Erdői Ferenc államminiszter és Erdői Mihály országgyűlési képviselő szeddán 20 óra 35 perckor nyilatkoznak a Rádióban a Dolgozó Parasztok és Földművelésügyi Országos Szövetségnek /DÉFOSZ/ megalakulásával kapcsolatban. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38. kiadás

1948 december 14

16 óra 05 perc

/A főváros költségvetése... 4. folytatás./ Bp & Vr/SK/Hné Bn

Harrer Ferenc felszólalása után az elhangzottakra Fodor Gyula alpolgármester válaszolt részletesen, kiemelve a tervgazdálkodás jelentőségét, majd a kerületi közigazgatással kapcsolatban bejelentette, hogy különféle reformot fognak életbe léptetni a demokratikus centralizmus alapján. Hangsúlyozta az alpolgármester, a főváros vezetősége igyekszik úgy gazdálkodni, hogy azzal Budapest népének boldogulását segítsék elő.

A pénzügyi bizottság ezután a főváros jövő évi költségvetését általánosságban elfogadta, majd ebédszünet után a közéleti háztartás jövő évi költségvetésének részletes tárgyalását kezdték meg. A Kiszegedapárt részéről Frey Endre brómmel üdvözölte, hogy a fizikai dolgozók helyet kaptak a közigazgatásban, a közéleti háztartás adatai is bizonyítják az életszínvonal emelkedését, egyre több ember érkezik a fővárosba.

Halász Alfréd a Magyar Dolgozók Pártja részéről megállapította, hogy a főváros jövő évi költségvetésének összeállítására forradalmi ujtás, ami a népi demokrácia szempontjából rendkívül fontos, mert új fejlődési lehetőségeket nyit. Állást foglalt az úgynevezett számszerűsítés-rendszer ellen, a munka értéke és a használhatóság legyen döntő az elörelépésnél. A közigazgatást fel kell frissíteni a fizikai dolgozók kinevezése, ami a bürokráciát is megszünteti. Szükség van a régi, szintén demokratikus brómmel tisztviselőkre, akik szívvel-lélekkel szolgálják a népi demokráciát, amely megbecsüli a szak tudást és a becsültes munkát. Halász Alfréd a továbbiakban kérte a külső területek fásítását, parkirosítását, a munkáslakta negyedek kapjanak gyermekjátsszótereket. Felvetette azt a gondolatot, hogy önálló üzemek fejlesztésük a városarmonokot és végőhidakat, majd felhívta az ipari szakszervezeteket, a tanácsok nagy jelentőségére a figyelmet és kérte a közéleti háztartás emelését, továbbá a szociális munkások fővárosi számának emelését is. Megállapította, hogy a főváros vezetősége a népi demokrácia szellemében szolgálja a közösség érdekeit.

A polgármester nevében Fodor Gyula alpolgármester válaszolt a felszólalásokra és megállapította, hogy a főváros vezetősége állandóan foglalkozik a kerületi közigazgatás megreformálásának kérdésével. Megállapította, hogy a főváros vezetősége megszervezte minden vonalon az ellenőrzést és átláthatóvá és egyenlőségre helyezte a súlyt. Reméli, hogy az esetleges magtak ritásokból a jövő évben az előirányozottnál több lakást lehet majd építeni. A végőhidak üzemeltetésének kérdésével is foglalkoznak. Ezután a pénzügyi bizottság elfogadta a közéleti háztartás jövő évi költségvetését részleteiben is. /Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39. kiadás

1948 december 14

17 óra -- perc

/A főváros költségvetése... 5. folytatás./ Bp & SzK/Cné/Hné Bn

Ezután az önálló vagyonezelési üzemek és alapok költségvetésének részletes vitája következett.

Szilas Oszkár/Kiszegedapárt/ és Halász Alfréd /NDP/ a költségvetést elfogadták.

Fodor Gyula alpolgármester válasza után a pénzügyi bizottság ezután áttért a főváros 1949. évi hároméves terv költségvetésének részletes vitájára. Dárday Gábor/Kiszegedapárt/ megállapította, hogy a főváros közigazgatásának és üzemének dolgozói nagymértékben hozzájárultak a népi demokrácia gazdasági megerősítésének tervszerű munkájához. A költségvetést elfogadja.

A felszólalásokra válaszolva Bognár József polgármester kiemelte a tervgazdálkodás jelentőségét és az elért hatálmegelőrésekkel kapcsolatban kijelentette, mindez azt bizonyítja, hogy az ország dolgozói maguknak vallják a népi demokratikus rendszert, amely mellett aktív állást foglalnak a dolgozók. Kiemelte a polgármester a népszámlálás fontosságát. A polgármester válasza után a pénzügyi bizottság részleteiben is elfogadta az 1949. évi költségvetés előirányzatát.

Ezután dr. Baliczay Imre pénzügyi tanácsnok ismertette a főváros 1949. évi költségvetésének pénzügyi adatait: a közéleti háztartás költségvetésének 512 millió, az üzemek költségvetése összesen 843 millió és a hároméves terv jövő évi költségvetésének költségvetésének 80 millió; a főváros költségvetés-előirányzata ezek szerint összesen 1435 millió forint. A pénzügyi bizottság az előterjesztést tudomásul vette, majd az elnök bejelentette, hogy a főváros jövő évi költségvetését a törvényhatósági közgyűlés december 15-én, szerdán és folytatólagosan 16-án, csütörtökön délután 3 órai kezdettel tárgyalja./MTI/

Az ipari igazgatóságok az iparügyi minisztérium termelési főosztályai lesznek.

ME KJ/SH/Hné Gp Bn Az iparügyi miniszter szabályozta a minisztérium ügybeosztását. Az ipari igazgatóságok a jövőben a minisztérium termelési főosztályai lesznek, vagyis a minisztérium közvetlen szervevé válnak. Az új termelési főosztályok ellenőrzik majd az ipari törvények végrehajtását. A szakmai, valamint az iparági kollektív szerződések megkötésénél az államot, mint munkaadót képviselik. A termelési főosztályok a különböző iparágak területén felmerülő kérdésekben szakvéleményt adnak más állam szerveknek./MTI/

V

Karácsonyi ünnepélyek az iskolákban

ME & Gnó/Hnó Bn A legnagyobb tömegszervezetek, melyek a nyáron hatalmas munkát végeztek az iskolák újjáépítésében és felszerelésében, továbbra is élénk figyelemmel kísérik az iskolák munkáját és továbbra is minden tőlük telhető támogatást megadnak számukra. A szokásos iskolai karácsonyi ünnepélyeken az idén az MHSZ asszonyai állítanak országos karácsonyfát és a karácsonyfák alatt ott lesz az állam, a közületek és a tömegszervezetek ajándéka a kis iskolás-gyermeknek számára. Eddig közel félmillió kedves és hasznos ajándéktárgy gyűlt össze: könyvek, színes ceruzák, társasjátékok. Az elosztást és a csomagolást már megkezdték. Budapesten ezt a munkát önként jelentkező pedagógusok végzik. A vidéki iskoláknak egy műsorfüzetet is szétküldtek, melyből tetszés szerint válogathatnak verset, karácsonyi népi játékokat a karácsonyi ünnepélyek rendezői. A füzet egy bábes-bethlehemes játék terveiről is közli, melyet a gyermekek maguk állíthatnak össze és indulhatnak vele bethlehemes körútra. Ezek a kis bethlehemesek nagyobbra szent uttoró fiúk és lányok egy kis zsákot visznek magukkal, melyből apró kis ajándéktárgyakat szednek elő, ha kisgyermek is lesz a meglátogatott családnál. /MTI/

Ünnepélyesen aláírták a kormány és az evangélikus egyház közötti szerződést

Kö/GA/Hnó Bn A vallás- és közoktatásügyi minisztériumban kedden délután ünnepélyesen aláírták a magyar köztársaság kormánya és az evangélikus egyház közötti szerződést. A szerződést a kormány részéről Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, az evangélikus egyház részéről Turóczy Zoltán dunántúli püspök és dr. Mádi Zoltán egyetemes felügyelőhelyettes írta alá. Jelen volt az aláírásnál Kovács Máté államtitkár is.

- Meggyőződésünk - mondotta Turóczy püspök - az aláírás alkalmából - hogy az egyház, amikor ezt az egyezményt aláírja, a krisztusi parancsnak engedelmessé válik. Ez nem békeszerződés és nem üzleti szerződés, hanem becsületos és őszinte törekvés arra, hogy tartsa tisztelőben az egyház azt, ami az állam és az állam azt, ami az egyházé. Az egyezmény olyan kiindulópont, amely után elkövetkezik a magyar újjáépítésnek közösen folytatott szent munkája.

Ortutay Gyula kultuszminiszter örömmel üdvözölte azt a készségeket, amellyel az evangélikus egyház hozzájárult ennek a szerződésnek a megkötéséhez. /Folyt. köv./ TL

/Ünnepélyesen aláírták a kormány és az evangélikus egyház...folyt/

Kö/Gnó/Hnó Bn - Az evangélikus egyháznak módjában volt megtanulni - mondotta a kultuszminiszter - mit jelent a vallásszabadságnak és ezen keresztül a lelkiismereti szabadságnak a megtiportatása. Nem a mi rendszerünk volt az, amely az evangélikusok templomait szétrombolta, nem a magyar köztársaság kormánya volt az, amelynek részéről az evangélikus egyháznak, vagy a protestáns egyházak bármelyikének üldözést kellett volna szenvednie. Mi a vallásszabadság, a lelkiismereti szabadság elvi alapján állunk, tőlünk tehát nem kell féltetni a vallást, vagy bármely meggyőződést annak, aki valóban a nép felmentésének útján halad. Az ismérve annak, hogy mi köt össze, vagy mi választ el bennünket, kizárólag az, hogy valaki a dolgozó, a magyar parasztság és munkásság felmentéséért küzd-e, igen, vagy nem.

- Ha az evangélikus egyház a maga vallásos munkáját végezve segít meggyőzköztetni a hívő magyarságban a demokráciát, akkor soha közöttünk ellentét nem lesz. Sem teológiai, sem dogmatikai, sem hitbeli kérdésekbe nem kíván a kormány beavatkozni. Kemény ellenfelei vagyunk azonban azoknak, akik a vallás ürügyén politikai pártgyűlésre, az ország népének megsemmisítésére törekednek. És, ha az a törekvés Mindszenty palástja mögött bujlik meg, onnan is ki-kergetjük. A legmagasabb egyházi tekintéllyel szembe fordítjuk, hogy azok és védelme legyen a reakció és a nép elleneségei számára. Viszont, aki velünk építi a dolgozó országát, az nyugodtan élhet a maga vallásos hitében. /MTI/

Ujabb négy községet kapcsoltak be a villamoshálózatba

VIRT & Gnó/Hnó Bn Az Állami Villamosüzem faluvillamosítási programja keretében december 12-én, vasárnap kapcsolta be a villamoshálózatba Pári, Nagykönyvi, Kard és Döbrököz tolnamegyei községeket. /MTI/

Kereskedelmi alkalmazottak a termelés javításáért

Gé/SK/Hnó Gy Bn A Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének /KASZ/ vezetősége felhívta a vállalatoknál és üzemeleknél dolgozó kereskedelmi alkalmazottakat, hogy a termelés javítása érdekében bírálatokkal, javaslatokkal forduljanak az esetleg hibás árut szállító gyárhoz.

Pár héttel ezelőtt a KASZ létszervező-szakosztálya felhívta a szemüvegkeretkészítő üzemek dolgozóinak figyelmét arra, hogy a keretek gyenge minőségűek. /Folyt. köv./ VI

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás

1948 december 14

17 óra 45 perc

/Kereskedelmi alkalmazottak: termelés javításáért, folytatás./

Gó/Sk/Hné Bp Bn Azóta már össze is ültek a létszerészipek dolgozói a KAOSZ létszerész-tagjaival. A tárgyalás eredménye: a szemüvegkeretek minőségében máris komoly javulás mutatkozik.

"Csak hibátlan árut veszünk át"

A Salgó Szerszámkereskedelmi Vállalat dolgozói a sejtöszkötést helyes módszerrel valósították meg.

A Salgó cég áruátvételi osztályán terjedelmes tábla hirdeti, hogy a cég csak hibátlan árut vesz át. De nemcsak hirdetik ezt, hanem így is tesznek. Ha az áruátvevő a beérkező áruk között hibás árut talál, a hibás pontnál egy színes bélyegzővel megjelöli. A megjelölt árut egy levél kíséretében visszaküldik a termelő üzemnek. A kísérőlevélben a dolgozók megírják szakvéleményüket és javasolják, hogy a szövegforgó árut hogyan lehetne hibátlaná tenni.

A helyes bírálatok és javaslatok eredménye, hogy egyes szerszámcikkok minőségét a Salgó cég dolgozói véleménye alapján megjavították. /MTI/

Népbirósági ítéletek

Tó & Ma/Gné/Hné Bn Berentés László volt főhadnagy a háború alatt a Hungaria Vegyiművek katonai parancsnoka volt. A beloldali gondolkodás munkásokat katonai szolgálatra küldte hadüzelési területre, a biztos pusztulásba. A népbiróság Berentés-tanácsa a felelősségrevonás elől ismeretlen helyre szökött Berentést 15 évi kényszermunkára ítélte.

Sővegés Cséber László volt zászlós embertelenül bánt a munkaszolgálatosokkal. Rétvári börtönbüntetést kapott.

A népbiróság Jónás-tanácsa Fihola Gyulát, volt hadiüzemi felügyelőt, aki a hozzá beosztott munkaszolgálatosokat súlyosan bántalmazta, Rétvári kényszermunkára ítélte. /MTI/ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás

1948 december 14

18 óra 45 perc

Gyógyszer - gázvizzből

ME KJ/Go/Hné Gp Bn A gázgyártásnál keletkező, úgynevezett gázvizzel értékes anyagok mentek veszendőbe. A MÁVAG laboratóriuma kísérleteket folytatott, hogy ezeket az anyagokat megmentse, illetőleg hasznosítsa. A kísérletek során sikerült a gázvizsekben található nagymennyiségű, értékes monofenolokat és polifenolokat megfelelő eljárással kivonni. Ezek az anyagok nélkülözhetetlenek a Gyógyszer és műanyagiparban. A kísérleteknek olyan komoly eredményei voltak, hogy a Nehézipari Igazgatóság megbízta a MÁVAG laboratóriumát, hogy dolgozza fel az egyik legnagyobb gázgenerátorral rendelkező üzemünk, a csepeli WM gázvizcit. A feldolgozással kapcsolatos további kísérletek nagyon hozzá fognak járulni gyógyszeriparunk fejlesztéséhez és egyes fontos gyógyszer-csoportok előállításához. /MTI/

Csepel dolgozói megalakították ipari szakszervezetüket

Zs/Gné/Hné Bn Csepel dolgozói szerda este megalakították az egységes vas munkás szakszervezet helyi csoportját. A csepeli sportcsarnok zsúfolásig telt nagyteremben Drachos Lajos üzemi bizottsági elnök nyitotta meg az értekezletet. Angyalozta, hogy a munkásszervezet szerepe politikai és gazdasági téren jelentősen megnövekedett. Az ipari szervezkedéssel megvalmni ői tük szilárdabbá és egységesebbé válik - mondotta.

A közönség utolsó tapsai között ezután Apró Antal mondott szölszra.

Gp/Gné/Hné Gá Bn Apró Antal először a Szaktanács nevében üdvözölte Csepel dolgozóit abból az alkalomból, hogy a XVII kongresszus döntése alapján megalakult az egységes új szakszervezeti mozgalom új helyi csoportja.

Bevezető szövei után Apró Antal fontos politikai kérdésekre tört át.

- Az utóbbi esztendőben - mondotta - munkásszervezetünk vezető és irányító szerepe nemcsak a területen mutatkozott meg, hanem demokratikus berendezésünk minden területén több munkást vonunk be az ország, az állam vezetésébe. A helyes politikának, amit az MDP vezetésében folytatunk, az lett a következménye, hogy gazdasági életünket rendbe szödtük, ma Európa egyik legjobban élő, gazdaságilag legstabilabb orszöge vagyunk. A reálbérek fokozatos emelésével a teljesítmény-bérrendszer bevezetésével a munkaversenyek eredményein keresztül lehetővé vált, hogy túlhaladjuk a legutolsó békeszöndök életszínvonalát.

- Ma már láthatjuk, hogy milyen jelentős mértékben növekednek a szocializmus eröi a falvakban is.

TL /Folyt.köv./

/Csepel dolgozói megalakították ipari szakszervezetüket./ **Folytatás** /

§ Hné Gá Bn - Dolgozó parasztságunk keresi az utat a kultúraltabb, a magasabb színvonalú gazdálkodás felé. A szövetségi mozgalom és a társas gazdálkodásnak különböző formái azt bizonyítják, hogy a falu is lépést a szocializmus utjára.

- Az a nagyarányú fejlődés, amelyet országunk elért, azt bizonyítja, hogy kisebb hibáktól eltekintve a nagy gazdasági és politikai kérdéseket jól oldottuk meg. De nekünk dolgozóknak látnunk kell azt, hogy a munka neheze még hátra van. Es, ha azt akarjuk, hogy Magyarországon a szocializmus tovább erősödjön, ha azt akarjuk, hogy dolgozó népünk életszínvonalát tovább emeljük, akkor látnunk kell azt a feladatot is, amely munkásosztályunkra hárul országunk vezetésében, a termelés további fejlesztésében.

- A munkásosztály vezető szerepe nemcsak abban áll, hogy irányt mutat, hogy vezeti a többi rétegeket a szocializmus felé, hanem abban is kifejezésre jut, hogy előre látja az akadályokat, a lehetőségeket és az akadályok legyőzésére áldozatot is vállal.

- Ma már nyugodtan mondhatjuk, hogy a kormányzatban, a törvényhozásban, az üzemek, gyárak vezetésében a magyar politikai életben a dolgozók a döntő szó. Sajnos munkásosztályunk egy része még nem érti meg ezt az új történelmi helyzetet. A termelés számos területén látjuk még, hogy a dolgozók nem értik meg az új viszonyt a termeléshez, nem értik meg a munkaversenyek óriási fontosságát, sokan nem értik meg a brigádmozgalom jelentőségét.

§ /Hné Gá - Az új szakszervezeti mozgalomnak többek között az is lesz a feladata, hogy tudatosítsa a dolgozóknak azt a jelszót: "Tiéd az ország, magadnak építod".

Ezután röviden foglalkozott a belpolitikai problémákkal, melyek a közeli napokban zajlottak le, mint tudják az olvasók, a kormányban személyi változások voltak,

majd így folytatta:

- Beszédem elején a munkásosztály felelősségéről szóltam. Csepelen számosan azt mondták Nyárádi szökecskor: nem lett volna szabad eddig sem tűrni, sokan azt mondták a csepeli munkások közül, hogy radikálisabb politikát kell folytatni, menjünk gyorsabban.

- Mi szívesen mennénk gyorsabban, ha a csepeliek is gyorsabban jönnének. Saját sorainkon belül kell megteremtetni az előfeltételt annak, hogy gyorsabban mehessünk előre. Aki nyitott szemmel jár itt Csepelen, látja, hogy mi történik. A klerikális reakció új taktikát alkalmaz: Ejszakai miséket tartanak, rőzsa-fűzér delutánokat, koldustarisznyával járnak házi agitációra. /Folyt.köv./ V.

/Csepel dolgozói megalakították... 2. folytatás./ § /Hné Gá

Ezek a vallások megnyilvánulások, összejövetelek, ha jól megnézzük őket, nem is vallásosak! Ezek kimondott demokráciellenes megnyilvánulások, néha-néha nyílt tüntetések demokráciákkal szemben.

- Ha a dolgozók jól kinyitják szemüket láthatják, hogy itt - Csepelen az asszonyok és az ifjak között milyen erős a klerikális reakció. A gyár meg kell tisztítsa magát azoktól az elemektől, akik a nyugodt, békés termelőmunkát nap, mint nap zavarják.

- A csepeli Pártszervezetnek és szakszervezetnek mindent el kell követniük, hogy a klerikális reakció rémhíreit visszaverjék és felvilágosítsák a dolgozókat azoknak igazi céljáról.

- Csepel az ország legnagyobb üzeme élén kell járjon a termelésben. 230 munkabrigád van az üzemben. A csepeli brigádvezetők kövessenek el mindent, hogy a most folyó munkaversenyben Csepel meg tudja tartani az elsőbbségét, mert a többi gyárak fokozzák munkájuk tempóját és, ha Csepel nem gyekszik, lemarad.

- Ahhoz, hogy gyorsabban menjünk előre, a hozzánk kell, hogy ne csak a gyáron belül, hanem a családon belül is megnyerje a demokrácia a csatát és az asszonyok és gyermekek, együtt az apákkal, felsorakozzanak a demokrácia előtt álló új feladatok megoldására, a reakció szétverésére.

- Gyorsabban fogunk előre menni, ha itt Csepelen egy erős, hatalmas ipari szakszervezet lesz.

- Amelynek feladata az, hogy a dolgozóknak fejlődő alkotó erőt, képességet a termelés fejlesztésére mozgósítsa. Ha a csepeli szakszervezeti mozgalom széleskörű szakmai és politikai nevelésbe kezd, ha ezer és ezer csepeli munkásnak magasabb technikai tudást fog biztosítani.

- Népi demokratikus rendszerünk, amely minjobban halad a szocializmus utján, segítséget kér. Elsősorban a csepeliaktól. Az államapparátus átszervezéséhez, az ipar vezetéséhez, a hadsereg fejlesztéséhez, a párt és a szakszervezetek megerősítéséhez újabb erőkre van szükség.

- A csepeli munkások, akiket demokráciánk számos esetben vezető pozícióba emelt, megállták a helyüket. A csepeli munkások száz újabb kérdést, funkcionáriust kell adni, hogy az ország előtt álló feladatok megoldását elsősorban munkások, csepeliek, vasasok bevetésével tudjuk végre hajtani.

- Az öregobb szakmunkásoknak a jövőben maximális segítséget kell adni a fiataloknak. A politikailag fejlett csepeli dolgozóknak tanítani, nevelni kell a többieket.

- Pár szót kívánok szólni még - folytatta Apró Antal - azokról a szakszervezeti feladatokról, amelyek most központi feladatok. /Folyt.köv./

/Csepeli dolgozói megalakították... 3. folytatás./ § /Hné Gá

- Az első az új kollektív szerződés. A Szakszervezeti Tanács lezárta az előző kollektív szerződés tapasztalatait, az új kollektív szerződés elkészítésénél meghallgatva az üzemek, gyárak megbízottait, egy olyan átfogó kollektív keretszerződést hoz ki, január 1-re, amely magába foglalja a dolgozók összes jogait, de egyben felsorolja azokat a kötelezettségeket is, amelyeket a szocializmus építésénél, a dolgozók életszínvonalának emelésénél minden munkásnak szem előtt kell tartani.

- A most folyó munkaverseny díjazására újabb 5 és félmillió forintot juttat a kormány. A szakszervezetek, az Ü.B.-k feladata lesz ezt az újabb hatalmas összeget úgy kiosztani, hogy tényleg azok kapják meg, akik jó munkájukkal erre részlegáltak.

Szavaztatók ezután az ifjúság kérdését. - Közel 5.000 ifjúmunkás dolgozik itt a gyárban. A SZIT-nak taglétszáma napról-napra nő. A csepeli ifjak a termelésbe bekapcsolódva szép eredményeket értek el. A csepeli ifjúmunkásoknak, tanoncoknak és fiatal segédeknek, vagy segédmunkásoknak kötelességük példát mutatni az egész ország ifjúságának. Csepeli ifjúmunkásai a most folyó munkaversenyben, de az új munkaversenyben is közreműködésükkel kell, hogy legyenek. Nekik kell lendületet hozni az egész magyar ifjúságot. Munkájukat vizsgálják felül és most az ipari szakszervezet megalakulásakor készítsék el új programjukat az ország és az ifjúság előtt álló feladatok elvégzésére.

- A Szakszervezeti Tanács nevében a mai nappal megalkul az új ipari szakszervezetek eredményes munkát kívánok - fejezte be beszédét. Az új ipari szervezet szorosan együtt dolgozva helyi pártszervezetünkkel egész biztosan meg tudja oldani azokat az új feladatokat, amelyek a szocializmus építésénél Csepel dolgozóira várnak. Zs/Gné/Hné Gp

A hatalmas tepszel fogrott beszéd után Meki József, a Vasas Szakszervezet főtájkára üdvözölte a Vas munkásipari Szakszervezet új tagjait.

- Az ipari szervezkedést már az elmúlt 29 év alatt kellett volna megvalósítani - mondotta. A szocializmusnak a legjobboldala azonban mindvégig megakadályozta az ipari szakszervezetekre való átterést. A szűk szakmai szervezetek elvették a fizikai és értelmiségi dolgozók közötti utat, sőt még az egyes üzemeket is elkülönítették egymástól.

- Az ipari szakszervezetek feladata elsősorban a termelés. Csepel 23.000 dolgozója sokkal nehezebben tudta fejleszteni a termelést 23 kollektív szerződés és 23 szakszervezet irányítása mellett. Most erre törekszünk majd - az egyes szakszervezetekkel már meg is tárgyaltuk - hogy minden szakma képviselőjét bevonjuk az ipari szakszervezet vezetésebe. /Folyt.köv./ K.

/Csepel dolgozói megalakították... 4. folytatás./ Zs/Gné/Hné Gp

Ezenkívül speciális bizottságokat állítottunk fel, ahol a fizikai és értelmiségi dolgozók megtalálják a kellő érdekvédelmet és ahol a vezetőség felé megtehetik észrevételeiket.

Meki József ezután a norma-kérdésről beszélt. Hangsúlyozta, hogy a laza normákkal dolgozó munkások elsősorban magát a munkásosztályt károsítják meg. Befejezésül kiemelte, hogy azokat a dolgozókat, akik most a Vas munkásipari Szakszervezethez csatlakoznak, a vasasok 200.000 főnyi családja a legnagyobb szeretettel várja.

Zentai Béla, a Mérnök Szakszervezet főtájkára rámutatott arra, hogy az ipari szervezkedés végrehajtása után a Mérnök Szakszervezet megszűnik. Mi ezt már 1945-ben tudtuk - mondotta - és arra neveltük a technikusokat és mérnököket, hogy utunk végén egy üzemmek, egy szakszervezethez tartozónak kell lennie. Ez a szakszervezeti forma lehetővé teszi a dolgozók erejének megszilárdítását az előttünk álló nagy politikai és termelési feladatok megvalósítására.

Köves András, a Magánalkalmazottak főtájkára rávilágított arra, hogy az új szakszervezeti formák lehetővé teszik a szellemi és fizikai dolgozók közötti jóviszony megszilárdulását. Minden szellemi és minden fizikai dolgozónak csak egy célja lehet: népi demokráciánknak minél hamarabb eljusson a szocializmushoz.

Ezután Nyerges Lajos, a Mérnök és Technikus Szakszervezet WM-gyári helyi csoportjának titkára szólalt fel. Rámutatott arra, hogy a műszaki értelmiség egyre nagyobb része találja meg a helyes utat és isméri fel, hogy érdekai egybeesnek a munkásosztály érdekeivel. A műszaki értelmiség legnagyobb része megtanulta értékelni a munkásosztály szövetségét és most megmutatja, hogy a szervezeti egységben még jobban fog együttműködni vele. Felszólalása után egy logarócsát adott át Meki Józsefnek, jelképezve, hogy a tudomány ma már nem a kevesek privilégiuma.

Szegedi András, a Magánalkalmazott Szakszervezet helyi csoportjának titkára hangsúlyozta ezután, hogy az ipari szervezkedés jelentős lépés a szocializmus megvalósításának útján. A magánalkalmazottak üntudatos része eddig is vállaltva dolgozott a fizikai munkással és ezután ez még inkább így lesz.

Ezután Fazekas Sándor, az építőmunkások és Szentivénszki Lajos a fém munkások nevében hangsúlyozta, hogy örömmel csatlakoznak a nagy, egységes ipari szakszervezethez, mely eredményesebben tudja segíteni a dolgozókat a termelésben is.

A lakószangulatu gyűlést az Interacionálé elnöklésével fejezték be. /MTI/ K

A MÁVAG-ban megalakult az egységes ipari szakszervezet

Ni/Go/Pl Gp A MÁVAG dolgozói kedden délután nagygyűlést tartottak, amelyen egyhangúan kimondták a szakmai szakszervezetek egyesülését és a vasipari szakszervezetbe való tömörülésüket.

A szakszervezeti egyesítő nagygyűlés a MÁVAG kolónia kulturtermben folyt le, a gyár több ezer dolgozójának részvételével.

Wolcz József főbizalmi megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy az ipari szervezkedésre való áttérés le-dönti a szakmai szovinizmus válszfallait. Az ipari szervezkedés egy lépést jelent előre a szocialista fejlődés útján. Mi, MÁVAG-dolgozók - mondotta - örömmel üdvözöljük és egy omborként magunkó-vá tesszük az új szakszervezeti formát. Az új szakszervezeti forma lehetővé teszi, hogy még behatóbban foglalkozzunk a termelés kérdé-scivel.

A vasas szakszervezet nevében Schoffer Gyula üdvözölte a MÁVAG dolgozóit. Kiemelte, a két munkáspárt egye-sülésre óta indult meg tulajdonképpen ebben az országban a szocia-lizmus építése. Az új ipari szakszervezetben mindenki megtalálja a maga érdekvédelmét, egyetlen dolgozó sem szenved hátrányt. A vasas szakszervezet szeretettel vár és fogad minden dolgozót. Ránutatótt arra, minden területen fokozatosan rá kell térni a teljesítménybérékre. Igazságos normák, igazságos teljesítmény-bérek bevezetésével csökkenteni kell az önköltséget, növelni a termelékenységét, minél nagyobb lesz a termelés, annál hamarabb építjük fel a szocializmust.

Tarján Oszkár a mérnökszakszervezet képviselőjében mondott beszédet. Kiemelte, nagy feladatok várnak a vas-ipari tudományos egyesületre, amelynek munkájában nemcsak az ér-telmiségiek, hanem a fizikai dolgozók, álmunkások, újítók, felta-lálók is részt vehetnek.

Konkoly Zoltán a köz- és magánalkalmazottak nevében méltatta az ipari szervezkedés jelentőségét. Székely Lajos MDP-titkár arról beszélt, hogy végképpen ledőltek azok a láthatatlan válszfallak, amelyek initt-amott még megvoltak a műhelyekben a fizikai és szellemi dolgozók között.

Székely Lajos beszéde közben érkezett a nagygyűlésre Apró Antal, a Szakszervezeti Tanács főtitkára, a csap-pali egyesítő nagygyűlésről. A Szaktanács főtitkára beszédében méltatta az ipari szervezkedésre való áttérés politikai és gazda-sági jelentőségét.

/Folyt.köv./

K

A MÁVAG-ban megalakult az egységes ipari szakszervezet, folyt./

Ni/Go/Pl Gp Wolcz József főbizalmi záróbeszédében megfogadta, hogy Rakosi Mátyás útmutatása alapján fogunk küzdeni a szocialista Magyarországra felépítéséért.

A nagygyűlés résztvevői percekig viharo-san ünnepezték a magyar dolgozó nép vezérét.

A MÁVAG dolgozói táviratban üdvözölték Rakosi Mátyást, az MDP főtitkárát és a Szakszervezeti Tanácsot.

/MTI/

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság előadásai

Di/Lt/Pl Bn A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság nyelv- és történettudományi szakosztálya rendezésében esütörtö-kön délután 5 órakor a társaság központi helyiségében /Érzsébet-körut 9-11. I. emelet/ dr. Gáldi László egyetemi ny.rk.tanár "Az újabb szovjet nyelvészeti irányok" címmel tart előadást.

"Liszonko és kerunk biológiája" címmel tart előadást Rapaich Raymund dr. egyetemi tanár ugyanazon esütörtökön délután, 6 órakor a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság természettudományi szakosztálya rendezésében az egyetem büle-sz-szeti kerának természetrajzi épületében /Museum-körut 4. földszin-ti előadóterem/.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság mind-ket előadásra vendégokat is szívesen lát. Belépés díjtalan. /MTI/

"A jó kereszténynek szívvél-élelkel munkálkodnia kell a szocialis-ta rendért" - Boulier abbé előadása

D/Gné/Go Gps Jean Boulier abbé, a párisi katolikus egye-tem tanára kedden este előadást tartott a Zeneakadémián "Az egyház és állam szétválasztása Franciaországban" címmel.

Bognár József polgármester, majd Öveges Józ-sef, a Kossuth-díjas Piarista egyetemi tanár a Magyar-Francia Tár-saság nevében üdvözölte Boulier abbét.

Boulier abbé előadásában ismertette azt a társadalmi és politikai harcot, amely az egyház és állam elválasz-tását Franciaországban megelőzte. Hangsúlyozta, hogy a szétválasz-tás alkalmazásával olyan, a katolikusok részére is elfogadható törvényt alkottak, amely biztosította a vallási szabadságot és - a reakció minden mesterkedése ellenére - a lelkek megbékélését.

- A szétválasztási törvény - mondotta - meg-pecsételte a reakciós erők bukását, akik csapataikat az egyház zész-laja alatt kívánták összehívni.

/Folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 51. kiadás. 1948. december 14. 20 óra 55 perc

/Boulier előadása, folyt./ D/Gné/Go gs

A keresztény tömegek visszautasították a jobboldali agitátorok kivánságát, akik lárnás ellenállásra buzdították őket.

- Az egyház szempontjából nézve a kérdést, a francia egyház visszanyerte szabadságát. A papi pálya többé nem hasznothajtó mesterség. Hivatás lett, mégpedig áldozatos hivatás a szegény, dolgos, lelkes papság sokkal példamutatóbb és evangéliumibb életet él és így erkölcsi, szellemi téren sokkal nagyobb hatást gyakorolhat.

- De hogy ennek a törvénynél igazi jelentőségét megismerhessük, - folytatta Boulier abbé - magasabb szempontból kell azt megítélni: az emberi civilizáció fejlődése és az egyháznak ebben a fejlődésben elfoglalt szerepe szempontjából.

- A modern ember azt kívánja, hogy szabad lelkiismeretéből hinessen. Ezzel kapcsolatban engedjék meg, hogy idézzem azt, amit Wroclawban mondtam: "A kereszténynek a modern közösségben is jó polgárnak kell lennie, ami azt jelenti, hogyha faluja, városa, állama kommunista, akkor szívvel-lélekkel munkálkodnia kell a szocialista rendért. Teljes erővel kell dolgoznia a gyárban, a mezőgazdaságban és a közösségi élet irányító helyein. Ha azonban a társadalom polgári, hogyan fogadhatja el a keresztény ember a polgári társadalom alaptörvényét, amelynek végül minden más törvény engedelmessé válik: a pénzkeresés törvényét? Keresztény ember nem szolgálhatja egyszerre Istent és a pénzt. A keresztény ember számára csak az igazán Isten-ellenes, aki a pénzt imádja".

- A francia egyháznak jelenlegi helyzetében, amikor többé nem politikai párt, társadalmi szerv, vagy időleges hatalom, olyan nagy a szabadsága és olyan fejlődési lehetőség előtt áll, hogy senki sem gondol visszatérésre. Az a fejlődés, amelyet a francia egyház az államtól való elválással elfogadásával elért, lehetővé teszi számára, hogy félelem nélkül, biztonsággal tekintessen a jövő elé és nyugodtan folytathassa munkáját - fejezte be hatalmas taps közben előadását Boulier abbé. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 51. kiadás 1948. december 14. 21 óra 40 perc

Időjárásjelentés

3 Lk/Mk gs A Meteorológiai Intézet jelenti december 14.-én, kedden este:

Az Atlanti óceáni enyhe légtömegek újból Európa északi részei felé terjeszkednek. A Szovjetunióban kialakult hideghullám fokozatosan előretör délkelet felől Közép-Európába. Az esti órákban megindult a hideg levegő beáramlása a Kárpát-medencébe is.

Hazánkban kedden a hőmérséklet általában 2-4 fokig emelkedett, estére az ország legnagyobb részén fagypont alá süllyedt. Csapadék nem volt.

Budapesten kedden este 21 órakor a hőmérséklet 0 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 780 milliméter, alig változik.

Varható időjárás szerda estig: Elénk dél-keleti, keleti szél, változó felhőzet, egy-két helyen kisebb hózápor lehet, a hőmérséklet esik. /MTI/

v e g e .